

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO WYSPY BAHAMA

HYMN PAŃSTWOWY

„March On, Bahamaland” (Prowadź, kraju bahamski)

*Lift up your head to the rising sun, Bahamaland;
March on to glory, your bright banners waving high.
See how the world marks the manner of your bearing!
Pledge to excel through love and unity.
Pressing onward, march together to a common loftier goal;
Steady sunward, though the weather hide the wide and treacherous shoal.
Lift up your head to the rising sun, Bahamaland;
Till the road you've trod Lead unto your God, March on, Bahamaland!*

**IWONA SZPUNAR
T2 TIR SUM
Nr Albumu 36 991
2009r.**

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. Informacje ogólne.....	4
1. Historia wysp Bahama.....	5
2. Położenie, powierzchnia.....	6
3. Podział administracyjny na Bahamach.....	7
4. Środowisko geograficzne.....	8
5. Demografia.....	8
6. Gospodarka.....	12
7. Warunki rozwoju turystyki.....	13
7.1 Ogólna turystyka na Bahamach.....	13
8. Informacje dla turystów.....	14
9. Atrakcje turystyczne.....	16
9.1 Nassau i Paradise Islands.....	16
9.2 Wyspa Wielka Bahama.....	17
9.3 Wyspa Abacos.....	18
9.4 Wyspa Exuma.....	18
9.5 Wyspa Andros.....	19
9.6 Wyspy Eleuthera i Cat.....	19
II. Rynek recepcji turystycznej.....	21
III. Rynek zatrudnienia i przemysłu na Bahamach.....	35
IV. Rynek emisji turystycznej.....	41
V. Znaczenie rynku turystycznego dla Polski.....	42
Zakończenie.....	47
BIBLIOGRAFIA. SPIS TABEL WYKRESÓW, I ZDJĘĆ.....	48

WSTĘP

Niniejsza praca jest analizą rynku turystycznego Wysp Bahama. Wybrałam ten kraj ze względu na jego atrakcyjność i sentyment.

Rozdział pierwszy zawiera informacje dotyczące historii Wysp Bahama, położenia, powierzchni, podziału administracyjnego na Bahamach, środowiska geograficznego, demografii, gospodarki, warunków rozwoju turystyki, w tym zawarte są ogólne informacje dla turystów, główne atrakcje turystyczne na Bahamach, w tym: Nassau i Paradise Island, Wyspa Wielka Bahama, Abacos, Exuma, Andros oraz Wyspy Eleuthera i Cat.

Drugi rozdział zawiera rynek recepcji turystycznej na Bahamach. W rozdziale tym znajdują się informacje dotyczące Międzynarodowych przyjazdów turystów na Bahamy oraz dochód z turystyki, zmiany w przyjazdach turystycznych, lotnicze i rejsowe przyjazdy turystów, raport ogólny podsumowujący zagraniczne przyjazdy turystów w 2008 roku, przerwy w podróżach turystów na Bahamy w poszczególnych miesiącach, zatrudnienie w hotelarstwie, liczba hoteli, ilość pokoi hotelowych, dzienne dochody w hotelach, średni koszt za noc w hotelu.

W rozdziale trzecim zamieściłam informacje dotyczące zatrudnienia i przemysłu na Bahamach. W tym zawarłam dane dotyczące zatrudnienia w poszczególnych przemysłach, siłę roboczą w danej grupie wiekowej, składniki zatrudnienia, PKB w turystyce, dochody brutto w produkcji przemysłu, wynagrodzenia w przemyśle jak również prognoza na 2009 i 2019 rok.

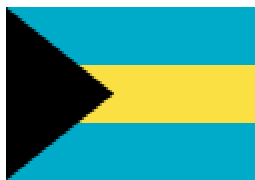
Czwarty rozdział rynek emisji turystycznej niestety nie posiada danych statystycznych ze względu na ich brak dostępu.

W rozdziale piątym przybliżyłam informacje dotyczące znaczenia rynku turystycznego krajów zamorskich dla Polski.

I. INFORMACJE OGOLNE

Commonwealth of The Bahamas

Wspólnota Bahamów

[Flaga Bahamów](#)

[Godło Bahamów](#)

Dewiza: ([ang.](#)) *Forward Upward Onward Together* (Naprzód, w górę, dalej, razem)

Hymn: [March On, Bahamaland](#), (Prowadź, kraju bahamski)

Język urzędowy	angielski
Stolica	Nassau
Ustrój polityczny	monarchia konstytucyjna
Głowa państwa	królowa Elżbieta II
W jej imieniu	gubernator generalny Arthur Dion Hanna
Szef rządu	premier Hubert Ingraham
Powierzchnia • całkowita • wody śródlądowe	155. na świecie 13 940 ^[1] km ² 3870 km ² (27,76%)
Liczba ludności (2008) • całkowita • gęstość zaludnienia	176. na świecie 307 451 ^[2] ▲ 21 osób/km ²
Jednostka monetarna	dolar bahamski (BSD) = 100 centów
Niepodległość	od Wielkiej Brytanii 10 lipca 1973
Religia dominująca	protestantyzm
Strefa czasowa	UTC -5 - zima UTC-4 - lato

Kod ISO 3166	BS
Domena internetowa	.bs
Kod samochodowy	BS
Kod telefoniczny	+1

1. Historia Wysp Bahama

Wyspy Bahama odkryte zostały w czasie kiedy to Krzysztof Kolumb przybył do brzegów Ameryki w 1492 roku. Przemierzając Ocean Atlantycki dotarł on do jednej z wysp San Salvador, którą objął w imieniu królowej Hiszpanii. Rdzenną ludność wyspy, Arawaków, Hiszpanie przesiedlili jako niewolników na pobliską Kubę i Haiti. W XVII w. na Bahamach pojawili się pierwsi osadnicy brytyjscy, a w 1717 wyspy stały się własnością korony brytyjskiej. W 1973 roku Bahamy uzyskały niepodległość, co przyczyniło się do wzrostu napływu emigrantów z Haiti, uciekających przed ubóstwem. 10 VII 1973 uzyskały niepodległość w ramach brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Formalnie Bahamy stanowią monarchię konstytucyjną i są członkiem Brytyjskiej Wspólnoty Narodów¹. Od 1995 gubernatorem jest Orville Turnquest, natomiast premierem, od 1992, jest Hubert Alexander Ingraham.

¹ <http://www.wakacjeczprzewodnikiem.pl/ameryka-polnocna/bahamy-przewodnik.html>, (8.04.2009).

2. Położenie, powierzchnia

Mapa 1. Mapa wysp na Bahamach

Źródło: <http://www.bahamas-travel.info/maps/index.shtml>, (4.04.2009)

Bahamy - to długi archipelag na Oceanie Atlantyckim o powierzchni 13939 km², rozciągający się na południowy wschód od Florydy i na północ od Kuby, między 22° 25' i 26° 40'N oraz 72° 50' i 80° 50'W². W skład państwa wchodzi ok. 700 wysp i prawie 2000 nie zamieszkanymi wysepek (cayos) o niskich brzegach, często zalewanych, utworzonych przez rafy koralowe lub skały wapienne. Do najważniejszych należą: New Providence, San Salvador, Eleuthera oraz najbardziej na północ wysunięte wyspy (m.in. Wielka Bahama) leżą w odległości 100km od Florydy, a najbardziej wysunięta na południe Wielka Inagua oddalona jest od wschodniego cypla Kuby o 75km³.

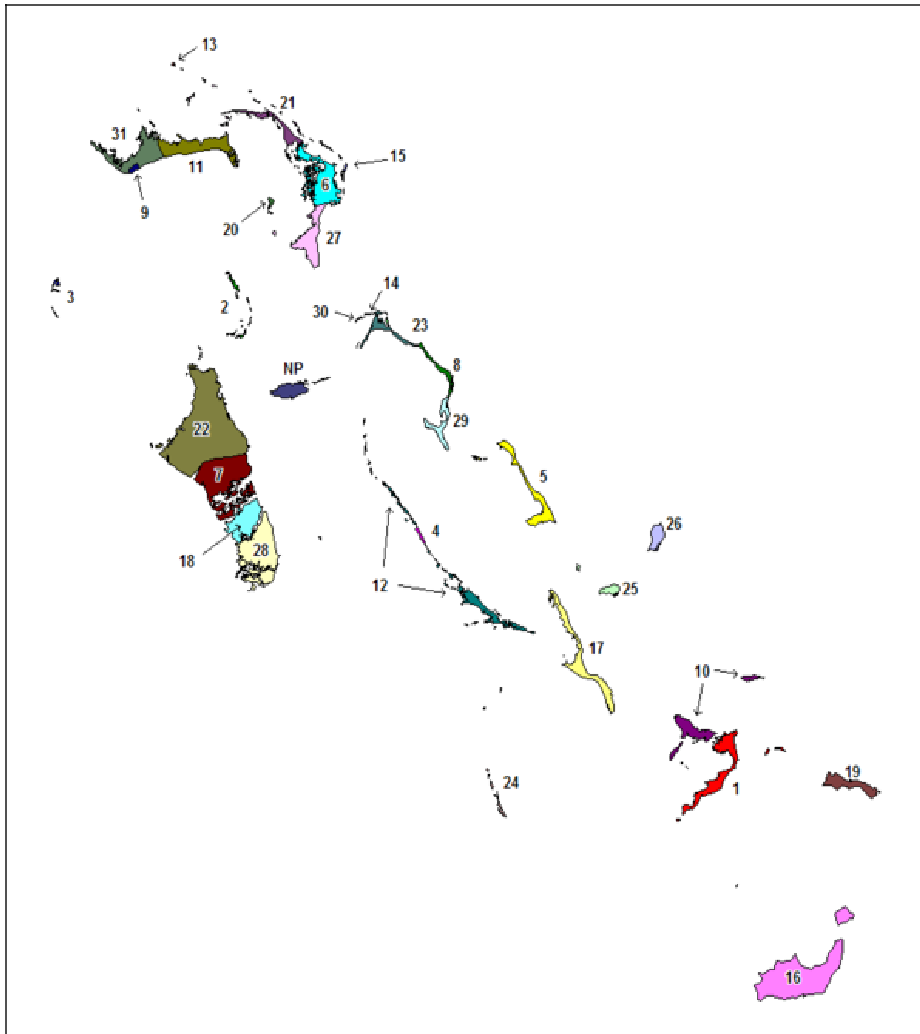
Z punktu widzenia tektoniki archipelag należy do płyty północnoamerykańskiej. Wyspy powstały w okresie kenozoiku. Zbudowane są ze skał wapiennych i raf

² Mapa fizyczna str. 280

³ Ameryka Północna, Encyklopedia Geograficzna Świata IV, str. 186

koraliowych. Zachodzą tu zjawiska krasowe. Wyspy mają charakter nizinny, wysokość niektórych z nich nie przekracza kilku metrów n.p.m.

3. Podział administracyjny na Bahamach.

Mapa 2 . Przedstawia 31 okręgów administracyjnych na Bahamach.

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Baham%C3%B3w, (14.04.2009)

1.Acklins, 2.Berry Islands, 3.Bimini, 4.Black Point, 5.Cat Island, 6.Central Abaco, 7.Central Andros, 8.Central Eleuthera, 9.City of Freeport, 10.Crooked Island, 11.East Grand Bahama, 12.Exuma, 13.Grand Cay, 14.Harbour Island, 15.Hope Town, 16.Inagua, 17.Long Island, 18.Mangrove Cay, 19.Mayaguana, 20.Moore's Island, 21.North Abaco, 22.North Andros, 23.North Eleuthera, 24.Ragged Island, 25.Rum Cay, 26.San Salvador, 27.South Abaco, 28.South Andros, 29.South Eleuthera, 30.Spanish Wells, 31.West Grand Bahama

4. Środowisko geograficzne

Na Bahamach panuje klimat równikowy, wybitnie wilgotny, będący w zasięgu cyrkulacji pasatowej, powiązany z wyżem azorskim. Kształtuje go również otaczający wyspy prąd antylski. Średnia temperatura w styczniu wynosi ok. 22°C, a w lipcu ok. 28°C. Jest to więc klimat gorący, choć na północną część archipelagu spływa zimą strumień chłodnego powietrza znad kontynentu północnoamerykańskiego. Roczna suma opadów wynosi 1200mm. Pora sucha (listopad, kwiecień) jest wyraźnie zaznaczona. Huragany występują w końcu lata i jesienią. Stosunki hydrograficzne charakteryzują się znikomą liczbą rzek i obecnością słonych jezior. Największe jezioro Rosa, znajduje się na wyspie Wielka Inagua⁴.

Gleby to głównie czerwonoziemy wilgotnych lasów podzwrotnikowych i gleby czerwono-brunatne sawanny (likisole, nitisole).

Roślinność archipelagu stanowią lasy podzwrotnikowe (z udziałem drzew liściastych i iglastych, np. *Pinus caribaea*), na wybrzeżach zarośla namorzynowe, a lokalnie w głębi lądu spotykane są sawannowe suchorośla i liczne epifity.

Fauna Bahamów należy do Regionu Antylskiego Krainy Neotropikalnej. Żyją tu 2 gatunki ssaków: hutia i szop. Ciekawymi przedstawicielami świata zwierząt są: legwan, batagur, żółw szylkretowy, 10 gatunków węży. Około 120 gatunków ptaków żyje tu na stałe lub zatrzymuje się w trakcie wędrówek. Na Bahamach ustanowiono 12 parków narodowych w tym: Exuma, Inagua, Lucayan, Abaco⁵.

5. Demografia

Według danych za lipiec 2007 roku populacja na Bahamach wynosiła 305,665.

Struktura wiekowa rozkładała się następująco:

0-14 lat: 27% (mężczyźni 41,268/ kobiety 41,186)

15-64 lat: 66.5% (mężczyźni 99,961/ kobiety 103,230)

65 lat i więcej: 6.5% (mężczyźni 8,176/ kobiety 11,834) (2007 est.)⁶

⁴ Ameryka Północna, Encyklopedia Geograficzna Świata IV, str. 186

⁵ Przeglądowy atlas świata, Ameryka Północna, pod redakcją R. Mydela i J. Grocha, str.236

⁶ <http://www.thebahamasguide.com/facts/population.htm>, (22.04.2009).

Przyrost naturalny wynosi 1,3%, osoby poniżej 15 lat stanowią 29% społeczeństwa. Przeciętna długość życia wynosi 73 lata. Na 1 lekarza przypada 875 osób, 2% dorosłych to analfabeci⁷.

Tab.1 Przedstawia populacje według płci na wyspach należących do Bahama.

Total Population by Sex and by Island and Number of Households (200?)

Island	Total Population	Males	Females	Number of Households
ALL BAHAMAS	303,611	147,778	155,833	87,714
NEW PROVIDENCE	210,832	101,610	109,222	59,707
GRAND BAHAMA	46,994	23,035	23,959	13,977
ABACO	13,170	6,711	6,459	3,929
ACKLINS	428	227	201	134
ANDROS	7,686	3,780	3,906	2,145
BERRY ISLANDS	709	416	293	265
BIMINIS	1,717	886	831	552
CAT ISLAND	1,647	854	793	559
CROOKED ISLAND	350	172	178	132
ELEUTHERA	7,999	3,933	4,066	2,408
EXUMA AND CAYS	3,571	1,875	1,696	1,133
HARBOUR ISLAND	1,639	799	840	493
INAGUA	969	476	493	302
LONG ISLAND	2,992	1,533	1,459	961
MAYAGUANA	259	129	130	96
RAGGED ISLAND	72	44	28	26
SAN SALVADOR	970	497	473	279
RUM CAY	80	45	35	30
SPANISH WELLS	1,527	756	771	586

Źródło: <http://www.thebahamasguide.com/facts/population.htm>, (20.04.2009)

⁷ Przeglądowy atlas świata, Ameryka Północna, pod redakcją R. Mydela i J. Grocha, , str. 236

Tabelki (2,3) poniżej przedstawiają spis ludności na Bahamach w poszczególnych latach jak również średni wiek przeważającej populacji oraz procentową statystykę dla konkretnego przedziału wiekowego.

Tab.2 Spis ludności grup wiekowych kobiet i mężczyzn w latach 2000 – 2005 na Bahamach.

PROJECTED MID-YEAR POPULATION BY AGE AND SEX																		
ASSUMPTION B (MEDIUM)																		
(’000)	ALL BAHAMAS																	
AGE-GROUP	2000			2001			2002			2003			2004			2005		
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
ALL AGES	303.60	147.60	156.00	307.80	149.60	158.20	312.10	151.70	160.40	316.90	154.10	162.80	320.80	155.90	164.90	325.20	158.00	167.20
0-4	29.10	14.60	14.50	28.60	14.40	14.20	28.30	14.30	14.00	28.20	14.30	13.90	28.20	14.40	13.80	28.60	14.60	14.00
5-9	31.60	16.00	15.60	31.60	16.00	15.60	31.40	15.90	15.50	30.90	15.60	15.30	30.20	15.20	15.00	29.30	14.70	14.60
10-14	28.50	14.10	14.40	29.10	14.40	14.70	29.60	14.80	15.00	30.60	15.30	15.30	31.10	15.60	15.50	31.40	15.80	15.60
15-19	26.40	13.30	13.10	26.70	13.40	13.30	27.00	13.50	13.50	27.30	13.50	13.80	27.70	13.70	14.00	28.30	13.90	14.40
20-24	25.00	12.30	12.70	24.90	12.30	12.60	25.00	12.40	12.60	25.30	12.60	12.70	25.70	12.80	12.90	26.00	13.00	13.00
25-29	27.10	13.20	13.90	26.90	13.10	13.80	26.40	12.80	13.60	25.80	12.50	13.30	25.30	12.30	13.00	25.00	12.20	12.80
30-34	26.30	12.70	13.60	26.60	12.80	13.80	27.00	13.00	14.00	27.40	13.20	14.20	27.60	13.30	14.30	27.60	13.30	14.30
35-39	26.10	12.60	13.50	26.50	12.80	13.70	26.60	12.80	13.80	26.70	12.80	13.90	26.70	12.80	13.90	26.80	12.80	14.00
40-44	21.20	10.10	11.10	22.40	10.70	11.70	23.50	11.20	12.30	24.60	11.80	12.80	25.50	12.20	13.30	26.20	12.60	13.60
45-49	16.00	7.70	8.30	16.90	8.10	8.80	18.00	8.60	9.40	19.00	9.10	9.90	20.00	9.50	10.60	21.10	10.00	11.10
50-54	12.10	5.80	6.30	12.70	6.10	6.60	13.30	6.40	6.90	14.10	6.80	7.30	14.90	7.20	7.70	15.80	7.60	8.20
55-59	10.20	4.80	5.40	10.40	4.90	5.50	10.60	5.00	5.60	11.00	5.20	5.80	11.20	5.30	5.90	11.60	5.50	6.10
60-64	8.10	3.80	4.30	8.40	3.90	4.50	8.70	4.10	4.60	9.00	4.20	4.80	9.30	4.30	5.00	9.50	4.40	5.10
65-69	5.90	2.70	3.20	6.10	2.80	3.30	6.50	3.00	3.50	6.70	3.10	3.60	7.00	3.20	3.80	7.20	3.30	3.90
70-74	4.10	1.70	2.40	4.30	1.80	2.50	4.40	1.90	2.50	4.60	2.00	2.60	4.80	2.10	2.70	5.00	2.20	2.80
75-79	2.60	1.00	1.60	2.60	1.00	1.60	2.60	1.00	1.60	2.80	1.10	1.70	2.90	1.10	1.80	3.10	1.20	1.90
80+	3.30	1.20	2.10	3.10	1.10	2.00	3.00	1.00	2.00	2.90	1.00	1.90	2.70	0.90	1.80	2.70	0.90	1.80
Median Age	27	26	28	27	27	28	28	27	29	28	27	29	28	28	29	29	28	30
Percent																		
0-4	9.58	9.89	9.29	9.29	9.63	8.98	9.07	9.43	8.73	8.9	9.28	8.54	8.79	9.24	8.37	8.79	9.24	8.37
5-14	19.80	20.39	19.23	19.72	20.32	19.15	19.61	20.24	19.01	19.41	20.05	18.80	19.11	19.76	18.50	18.67	19.30	18.06
15-49	55.37	55.49	55.26	55.52	55.61	55.44	55.59	55.57	55.61	55.57	55.48	55.65	55.64	55.55	55.73	55.66	55.57	55.74
15-64	65.38	65.24	65.51	65.76	65.57	65.93	66.04	65.79	66.27	66.33	66.00	66.65	66.68	66.32	67.01	67.00	66.65	67.34
65 And Over	5.24	4.47	5.96	5.23	4.48	5.94	5.28	4.55	5.99	5.36	4.67	6.02	5.42	4.68	6.12	5.54	4.81	6.23

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/093911800.pdf>, (13.04.2009).

Tab.3 Spis ludności grup wiekowych kobiet i mężczyzn w latach 2006 – 2009 z prognozą na 2010 i 2011 na Bahamach.

PROJECTED MID-YEAR POPULATION BY AGE AND SEX ASSUMPTION B (MEDIUM)																		
(000)	ALL BAHAMAS																	
AGE-GROUP	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
ALL AGES	329.50	160.10	169.40	334.00	162.30	171.70	338.30	164.80	173.50	342.40	166.80	175.60	346.90	169.20	177.70	351.10	171.50	179.60
0-4	28.60	14.60	14.00	28.80	14.80	14.00	29.00	15.00	14.00	29.20	15.20	14.00	29.30	15.30	14.00	29.40	15.40	14.00
5-9	28.80	14.50	14.30	28.40	14.30	14.10	28.20	14.30	13.90	28.30	14.40	13.90	28.70	14.70	14.00	28.80	14.80	14.00
10-14	31.40	15.80	15.60	31.30	15.70	15.60	30.70	15.40	15.30	29.90	14.90	15.00	29.00	14.40	14.60	28.50	14.20	14.30
15-19	28.90	14.20	14.70	29.60	14.60	15.00	30.30	15.00	15.30	30.80	15.30	15.50	31.10	15.50	15.60	31.10	15.50	15.60
20-24	26.40	13.20	13.20	26.60	13.20	13.40	26.90	13.20	13.70	27.30	13.30	14.00	27.80	13.50	14.30	28.40	13.80	14.60
25-29	25.00	12.20	12.80	25.00	12.30	12.70	25.30	12.50	12.80	25.70	12.80	12.90	26.00	12.90	13.10	26.20	13.00	13.20
30-34	27.40	13.20	14.20	26.90	13.00	13.90	26.40	12.80	13.60	25.80	12.60	13.20	25.50	12.50	13.00	25.40	12.50	12.90
35-39	27.10	12.90	14.20	27.40	13.10	14.30	27.90	13.40	14.50	28.00	13.50	14.50	28.10	13.60	14.50	27.80	13.50	14.30
40-44	26.50	12.70	13.80	26.70	12.80	13.90	26.70	12.80	13.90	26.80	12.80	14.00	26.90	12.90	14.00	27.20	13.10	14.10
45-49	22.20	10.60	11.60	23.40	11.20	12.20	24.50	11.80	12.70	25.50	12.30	13.20	26.20	12.70	13.50	26.60	12.90	13.70
50-54	16.70	8.00	8.70	17.70	8.50	9.20	18.80	9.00	9.80	19.80	9.50	10.30	20.90	10.00	10.90	22.10	10.60	11.50
55-59	12.20	5.80	6.40	12.90	6.10	6.80	13.60	6.50	7.10	14.30	6.80	7.50	15.30	7.30	8.00	16.20	7.70	8.50
60-64	9.70	4.50	5.20	10.00	4.60	5.40	10.30	4.80	5.50	10.50	4.90	5.60	10.90	5.10	5.80	11.50	5.40	6.10
65-69	7.50	3.40	4.10	7.90	3.60	4.30	8.10	3.70	4.40	8.40	3.80	4.60	8.60	3.90	4.70	8.80	4.00	4.80
70-74	5.20	2.30	2.90	5.40	2.40	3.00	5.60	2.50	3.10	5.90	2.60	3.30	6.10	2.70	3.40	6.30	2.80	3.50
75-79	3.20	1.30	1.90	3.30	1.30	2.00	3.40	1.40	2.00	3.50	1.40	2.10	3.70	1.50	2.20	3.90	1.60	2.30
80+	2.70	0.90	1.80	2.70	0.80	1.90	2.60	0.70	1.90	2.70	0.70	2.00	2.80	0.70	2.10	2.90	0.70	2.20
Median Age	29	28	30	29	28	30	30	29	31	30	29	31	30	29	31	31	30	32
Percent																		
0-4	8.68	9.12	8.26	8.63	9.12	8.15	8.57	9.10	8.07	8.53	9.11	7.97	8.45	9.04	7.88	8.37	8.98	7.80
5-14	16.27	16.93	17.65	17.87	18.48	17.30	17.42	18.02	16.83	17.00	17.57	16.46	16.63	17.20	16.09	16.32	16.91	15.76
15-49	55.69	55.59	55.79	55.57	55.58	55.56	55.57	55.52	55.62	55.46	55.52	55.41	55.23	55.32	55.15	54.88	54.99	54.79
50-64	67.41	67.02	67.77	67.72	67.41	68.03	68.19	67.84	68.53	68.49	68.23	68.74	68.81	68.56	69.05	69.07	68.80	69.32
65 And Over	5.64	4.93	6.32	5.78	4.99	6.52	5.82	5.04	6.57	5.98	5.09	6.83	6.11	5.20	6.98	6.24	5.31	7.12

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/093911800.pdf>, (13.04.2009)

Rozmieszczenie ludności jest jednak nierównomierne. Osadnictwo skupia się głównie na wyspie New Providence, gdzie mieszka ponad połowa obywateli. Tutaj też znajduje się stolica Baham – Nassau . 85% ludności mieszka w miastach.

Zdecydowana większość ludności jest pochodzenia afrykańskiego. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 19 osób/km².

Skład etniczno – rasowy: Murzyni – 70%, Kreole - 14%, Biali – 15%, inne- 1%

Główne wyznania: baptyści 32%, anglikanie 20%, katolicy 19%, metodyści 6%, Kościół Boga 6%, pozostali protestanci 12%, niewierzący 3%, inne 2%

Analfabetyzm: 5%, urbanizacja: 75%

Szkolnictwo na Bahamach jest bezpłatne i obowiązkowe od 5 do 14 roku życia, a wydatki na oświatę stanowią 21% całego budżetu państwa. Dzięki temu stopień alfabetyzacji mieszkańców jest wysoki i wynosi 95% wśród ludności powyżej 15 roku

życia. Na wyspie New Providence znajduje się 51 szkół, natomiast na pozostałych wyspach zwanych Family Islands – 159 szkół⁸.

Oficjalnym językiem Bahama jest angielski. Posługują się nim niemal wszyscy mieszkańcy wyspy, z tym że często jest to specjalna, lokalna odmiana angielskiego. Znaczna część emigrantów mówi też po hiszpańsku, portugalsku i haitańsku.

6. Gospodarka

Produkt narodowy brutto (PNB): 15tyś.\$/osobę.

Struktura PKB: rolnictwo- 5%, przemysł- 15%, usługi- 80%

Zatrudnienie: rolnictwo- 5%, przemysł- 12%, usługi- 83%

Struktura użytkowania ziemi: grunty orne- 1%, lasy- 32%, pozostałe głównie skały i piaski – 67%⁹.

Podstawą gospodarki Bahama jest turystyka, drugim jej filarem są usługi bankowe i finansowe, przynoszące ok. 8% PKB. Przemysł obejmuje głównie produkcję soli, farmaceutyków, rumu, przeróbkę ropy naftowej (towary eksportowe). Produkcja rolnicza daje 5% PKB. Większość terenów rolniczych to sady, gdzie rosną owoce cytrusowe, avocado, papaja. Ważna jest także uprawa warzyw (artykuł eksportu). Rozwija się rybołówstwo (langusty, gąbki). Wartość importu przewyższa prawie sześciokrotnie wartość eksportu. Wymiana handlowa odbywa się głównie ze Stanami Zjednoczonymi i w mniejszym stopniu z Kanadą.

Na wyspach nie ma linii kolejowych. Z 3370 km dróg, 57% posiada utwardzoną nawierzchnię. Dominującym środkiem transportu dla turystów jest lotnictwo ok. 90%, w połowie obsługiwane przez nowoczesny port lotniczy Nassau, który jest także głównym portem morskim¹⁰. Funkcjonują 22 lotniska, główne to port lotniczy Andros Town, Nassau, Rock Sound, Wielkie Bahama.

⁸ <http://www.thebahamas.com/realest/facts.htm>,

⁹ „Ameryka Północna, Encyklopedia Geograficzna Świata IV str. 167

¹⁰ Z. Kruczek, „Kraje pozaeuropejskie”, Proksenia 2008, str. 120

7. Warunki rozwoju turystyki.

7.1 Ogólna turystyka na Bahamach

Turystyka jest w dzisiejszych czasach podstawą gospodarki tego malowniczego kraju. Swoją rozwój zawdzięcza warunkom klimatycznym i walorom środowiska przyrodniczego. Każdego roku na wypoczynek przyjeżdża tu prawie 1.6 milionów turystów, co w stosunku do ogółu mieszkańców (270 tyś.), jest bardzo dużą liczbą. Są to turyści, głównie ze Stanów Zjednoczonych (75%) i Kanady (15%), a z Europy – Niemcy i Brytyjczycy¹¹. Na Bahamach zachwycają dzikie krajobrazy, przepiękne, egzotyczne plaże ze złocistym piaskiem, rajskie, błękitne morze zapraszające do kąpieli i kolonialna, stylowa architektura zabudowań połączona z nowoczesnymi hotelami. Na Bahamach można się poczuć jak w niebie - wiatr szeleszczący w liściach palm, rafy koralowe, tropikalna roślinność są gwarancją udanego wypoczynku.

Wyspy są ciekawe również ze względu na swoją historię - w XVIII wieku były siedzibą piratów, do dziś z wyspą wiąże się wiele ciekawych legend i opowieści o skarbach i bogactwach tu przez nich ukrytych. W głębinach przybrzeżnych wód leży wiele zatopionych statków, które przyciągają poszukiwaczy podwodnych skarbów. Kiedy już zdecydujemy się na spędzenie wakacji na Bahamach, z pewnością będziemy zachwyceni. Plaże aż się proszą, aby na nich poleniuchować, panują tu też świetne warunki do uprawiania sportów wodnych i oczywiście nurkowania. Ci, którzy chcieliby nauczyć się nurkować, żeglować, czy surfować, będą mieli okazję – na wybrzeżu działa mnóstwo szkół sportowych, które oferują tego typu usługi. Na plażach można wypożyczyć sprzęt sportowy.

Na wyspach uprawia się tropikalne owoce, dlatego nie zdziwmy się, kiedy wyrosną przed nami plantacje drzewek cytrusowych, bananowców, owoców awokado czy papai. Polityka państwa zmierza do rozwoju eko-turystyki i rejsów wycieczkowych. Miejscem koncentracji infrastruktury turystycznej są liczne wille, rezydencje, hotele, przystanie jachtowe, kasyna gry itp. Na najbardziej atrakcyjnych turystycznie wyspach, jak Wielka Bahama, (gdzie największymi ośrodkami ruchu turystycznego są tu Freeport i Lucaya) oraz New Providence (słynąca z festiwalu reggae), Paradise Island, czy Abaco Islands aż roi się od luksusowych hoteli, których obsługa spełni zachcianki nawet najbardziej

¹¹ Z. Kruczek, „Kraje pozaeuropejskie”, Proksenia 2008, str. 120

wymagających gości. Są tu kasyna, dyskoteki, cały szereg restauracji - od tych najbardziej eleganckich, po regionalne knajpki na plaży, gdzie można zamówić dania ze świeżych ryb i owoców morza¹². Baza hotelowa archipelagu posiada ponad 30 tys. miejsc noclegowych

8. Informacje dla turystów

Przepisy prawne

Bardzo surowe kary grożą za przemyt i posiadanie narkotyków. System sądowy na Bahamach działa opieszale, co powoduje często przewlekłe oczekiwanie w areszcie na rozprawę.

Bezpieczeństwo

Bahamy są bezpiecznym krajem, ostrożność należy jednak zachować zwłaszcza w niektórych dzielnicach Nassau.

Placówki dyplomatyczne

Nie ma polskiej placówki dyplomatycznej. Wspólnota Bahamów podlega kompetencji terytorialnej Ambasady RP w Waszyngtonie.

Cło, wizy, paszport

Obywateli polskich obowiązuje posiadanie wizy. Paszport musi być ważny co najmniej przez 6 miesięcy od daty wjazdu. Konieczne może być również okazanie biletu powrotnego lub umożliwiającego dalszą podróż do innego kraju oraz środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu. Bez cła można wwieźć 50 szt. cygar, 200 szt. papierosów, 453 g tytoniu, 1 l napojów alkoholowych. Przy wyjeździe zwolnione z cła są towary o wartości do 600 dolarów.

Komunikacja

W Nassau, stolicy Bahamów, kursują tanie autobusy, którymi można dojechać niemal w każde miejsce w obrębie miasta po za Nassau najlepszą opcją jest wynajęcie samochodu.

Informacje dla kierowców

¹² <http://www.wakacje.pl/przewodnik/bahamy/> (3.04.2009).

Obowiązuje ruch lewostronny. Do trzech miesięcy dozwolone jest posługiwanie się krajowym prawem jazdy, honorowane jest też prawo jazdy międzynarodowe.

Zdolności płatnicze i przykładowe ceny

Powszechnie akceptowane są karty kredytowe i czeki podróżne. Przy wyjeździe pobierana jest opłata wyjazdowa w wysokości 15 dolarów. W hotelach doliczane są dodatkowe opłaty, w restauracjach zaś obowiązkowe napiwki w wysokości 15 proc.

Jak dojechać

Bahamy mają dobre połączenia lotnicze, zwłaszcza z miastami Ameryki Północnej. Dolecieć tu można również bezpośrednio z Londynu i Paryża.

Dni świąteczne

Lipiec : 10.07.09 Dzień Niepodległości (Rocznicą proklamacji niepodległości w 1973 roku)

Sierpień:- Święto „Fox Hill” (święto obchodzone w drugi wtorek sierpnia, upamiętnia wzniesienie niewolnictwa. Uroczystości mają miejsce w okolicach Fox Hill, kilka kilometrów od stolicy Bahamów, Nassau

- Dzień Wyzwolenia (święto obchodzone w 1 poniedziałek sierpnia, upamiętnia wyzwolenie brytyjskich niewolników w 1834 roku.

Październik: 12.10.09 Dzień Odkrycia (święto to upamiętnia datę przybycia Kolumba do Nowego Świata

Grudzień: Junkanoo (muzyczna parada odbywająca się w 2 dzień świąt Bożego Narodzenia)¹³

Obyczaje i tradycje Junkanoo

Junkanoo, najbardziej chyba znany eksportowy przejaw kultury Bahamów, to muzyczna parada odbywająca się co roku drugiego dnia świąt Bożego Narodzenia ('Boxing Day') i w Nowy Rok w wielu miastach na terenie wyspy. W jej trakcie przebrani w spektakularne stroje uczestnicy tańczą w rytm dźwięków wygrywanych na bongo i innych tradycyjnych instrumentach.

¹³ <http://www.odyssei.com/pl/culture/event/bahamy.php>, (8.04.2009)

Parada Junkanoo została pokazana w jednym z filmów z Jamesem Bondem (Operacja 'Piorun', 1965).

Zalecane szczepienia, higiena

Szczepienia nie są wymagane, opieka medyczna jest na niezłym poziomie, choć na odległych wysepkach może być trudno dostępna. Z uwagi na tropikalny klimat konieczna jest właściwa ochrona przed słońcem.

Kuchnia

Podstawą kuchni Baham są ryby i owoce morza. Wyłowione ryby, skorupiaki, mięczaki a nawet glony są przygotowywane przez wyspiarzy na tysiące sposobów i podawane po przystrojeniu warzywami lub owocami¹⁴.

9. Atrakcje turystyczne

Bahamy to nie tylko, plaże i wspaniałe rafy koralowe ale także duże bogactwo kulturowe i historyczne tego regionu. Wiele tych większych i mniejszych wysp przyciąga turystów swoją, unikalnością oraz różnorodnością, nie jednokrotnie tworząc swój wyjątkowy niepowtarzalny klimat.

9.1 Nassau i Paradise Island

Źródło:<http://www.bahamahomes.com/xSites/Agents/bahamahomes/Content/UploadedFiles/TheReef2bldA>.

¹⁴ <http://www.odyssei.com/pl/travel/bahamy.php>, (8.04.2009)

Stolica Wysp Bahama - Nassau to największe miasto (200 tys. mieszkańców) znajdujące się na wyspie **New Providance**. **Nassau** stanowiło niegdyś ostoję piratów, którzy stacjonowali w mieście jeszcze w XVIII wieku. Obecnie łączy ono w sobie niepowtarzalny urok **Bahama** z nowoczesnością; stanowiąc centrum kulturalne i polityczne archipelagu. Główne atrakcje miasta to przepiękne kurorty turystyczne, hotele, kluby golfowe, kasyna, restauracje, dyskoteki i plaże, które przyciągają rocznie na wakacje rzesze zamożnych turystów. Jedną z bardziej znanych atrakcji miasta jest odbywający się na jego ulicach co roku 26 grudnia i 1 stycznia festiwal i parada zwany potocznie **Junkanoo**.

Nassau połączony jest także z tak zwana **Rajską Wyspą (Paradise Island)**, która stanowi najbardziej ekskluzywną część miasta, gdzie luksusowe hotele i nieustannie tętniące życie nocne na stałe wpisało się w jej krajobraz.

9.2 Wyspa Wielka Bahama

Źródło: www.caribbeanlogue.com/files/2008/03/sheraton...

To właśnie tutaj znajdują się dwa słynne kurorty wypoczynkowe **Freeport i Port Lucaya**. Niejednokrotnie nazywane są one jako drugie **Las Vegas**, gdzie nieustanna zabawa i szaleństwo nocnych imprez przy muzyce reggae trwa do białego rana. Na **Wielkiej Bahamie można dobrze połączyć** aktywne formy wypoczynku z bogatym życiem nocnym. Przebywając na wyspie koniecznie trzeba odwiedzić także **Park Narodowy Lucayan**, w którym znajdują się piękne i najstarsze na świecie podwodne jaskinie, stanowiące istny raj dla zapalonych nurków jak i dopiero co zaczynających z tym sportem przygodę amatorów.

9.3 Wyspa Abacos

Źródło: <http://www.oceanfrontproperties.com/property/bahamas/topsiderent.html>

Abacos Island to wyspa, która głównie odwiedzana jest przez żeglarzy, ze względu na panujące tu idealne warunki sprzyjające uprawianiu tego sportu. Warto tu odwiedzić liczne, małe porty a zwłaszcza porą wieczorową, kiedy to kolorowe łodzie rybackie, czy też luksusowe jachtów, unoszą się na wodzie. Przebywając na wyspie warto odwiedzić **Hope Town i Elbow Cay**, gdzie nieustannie odbywają się liczne zawody żeglarskie i organizowane są festyny i imprezy kulturalne.

9.4 Wyspa Abacos

Źródło: <http://www.myoutislands.com/assets/images/pages/exuma-aerial.jpg>

Wyspy Exuma to jedno z najpiękniejszych i dziewiczych miejsc na **Bahamach**. Archipelag ten składa się aż z 364 malutkich wysepek, które rozsiane są na **Oceanie Atlantyckim** w środkowej części **Bahama**. Znajdujące się tutaj szerokie, piaszczyste plaże oraz szmaragdowo-błękitne laguny stwarzają świetne warunki do nurkowania i snorklingu. **Sea Park**, jest miejscem, w którym można podziwiać rzadkie gatunki ptaków oraz podwodnej fauny i flory.

9.5 Wyspa Andros

Źródło: http://www.miamicharters.com/photo_lg_bahamas%5B1%5D.jpg

Wyspa Andros przyciąga turystów przede wszystkim pięknym tropikalnym lasem, w którym znajduje się wiele niespotykanych nigdzie gatunków roślin i zwierząt. Wyspy **Andros** jak i jej wybrzeża posiadają przepiękne plaże oraz rafy koralowe (w tym drugą pod względem wielkości **Rafę Northern Hemisphe**), które przyciągają wielu miłośników nurkowania. Podziwiając przepiękne rafy koralowe można także zobaczyć występujące w tym rejonie wspaniałe i majestatyczne żółwie morskie oraz mnóstwo kolorowych tropikalnych ryb, tworzących bajeczny podwodny świat **Wysp Bahama**.

9.6 Wyspy Eleuthera i Cat

Źródło: <http://www.eleuthera.com/hotels.html>

Eleuthera i Cat to wyspy, które nie należą do tak bardzo obleganych jak wyżej wymienione, nie mniej jednak mogą poszczycić się pięknymi jaskiniami, rafami koralowymi, plażami, świetnymi miejscami na wędkowanie oraz dużą ilością uprawianych tu kokosowców i drzew cytrusowych. Wyspy te są niewątpliwie atrakcyjne dla tych, którzy pragną uciec od zgiełku cywilizacji i spędzić swoje wakacje na łonie tropikalnej natury.

II. RYNEK RECEPCJI TURYSTYCZNEJ

Turystyka na Bahamach jest podstawą ekonomii. Zasila ok. 40% krajowego rynku. Około 1.3 biliona dolarów zostaje wydane rocznie przez 3.2 miliona turystów, którzy wspomagają około 70% dochodu podatkowego dla rządu na Bahamach. Ilość hoteli wynajętych oraz czas pobytu turystów wzrasta od 1995 roku. Oczekiwane są jeszcze silniejsze osiągnięcia przemysłu turystycznego na dłuższy czas. Na podstawie wzrostu zapotrzebowania zatrudnień do prac oraz zysku zagranicznej wymiany walut Turystyka jest przewidywana głównym rynkiem na najbliższą przyszłość tego kraju¹⁵.

Tab.4 Międzynarodowe przyjazdy turystów na Bahamy oraz dochód z turystyki przyjazdowej w latach 2005 – 2007.

Major destinations	Series ¹	International Tourist Arrivals						International Tourism Receipts			
		(1000)			Change (%)		Share (%)	(US\$ million)			Share (%)
		2005	2006	2007*	06/05	07*/06		2005	2006	2007*	
Americas		133,357	135,846	142,494	1.9	4.9	100	145,321	154,104	171,137	100
Argentina	TF	3,823	4,173	4,562	9.2	9.3	3.2	2,729	3,344	4,313	2.5
Bahamas	TF	1,608	1,601	1,528	-0.5	-4.6	1.1	2,069	2,056	2,187	1.3
Brazil	TF	5,358	5,017	5,026	-6.4	0.2	3.5	3,861	4,316	4,953	2.9
Canada	TF	18,771	18,265	17,931	-2.7	-1.8	12.6	13,760	14,632	15,486	9.0
Chile	TF	2,027	2,253	2,507	11.1	11.3	1.8	1,109	1,222	1,419	0.8
Colombia	VF	933	1,053	1,193	12.9	13.2	0.8	1,222	1,554	1,669	1.0
Costa Rica	TF	1,679	1,725	1,973	2.7	14.4	1.4	1,671	1,732	1,974	1.2
Cuba	TF	2,261	2,150	2,119	-4.9	-1.4	1.5	2,150	1,969	1,982	1.2
Dominican Rep.	TF	3,691	3,965	3,980	7.4	0.4	2.8	3,518	3,917	4,026	2.4
Ecuador	VF	860	841	953	-2.2	13.4	0.7	486	490	637	0.4
El Salvador	TF	1,127	1,279	1,339	13.5	4.7	0.9	543	793	847	0.5
Guatemala	TF	1,298	1,482	1,448	14.2	-2.3	1.0	869	1,013	1,199	0.7
Honduras	TF	673	739	831	9.8	12.6	0.6	463	488	557	0.3
Jamaica	TF	1,479	1,679	1,704	13.5	1.5	1.2	1,545	1,870	1,841	1.1
Mexico	TF	21,915	21,353	21,424	-2.6	0.3	15.0	11,803	12,177	12,901	7.5
Nicaragua	TF	712	749	800	5.2	6.8	0.6	206	231	255	0.1
Panama	TF	702	843	1,103	20.1	30.8	0.8	780	960	1,185	0.7
Peru	TF	1,486	1,635	1,812	10.0	10.9	1.3	1,308	1,577	1,938	1.1
Puerto Rico	TF	3,686	3,722	3,687	1.0	-0.9	2.6	3,239	3,369	3,414	2.0
United States	TF	49,206	50,977	55,986	3.6	9.8	39.3	81,799	85,720	96,712	56.5
Uruguay	TF	1,808	1,749	1,752	-3.2	0.2	1.2	594	598	809	0.5
Venezuela	TF	706	748	771	5.9	3.0	0.5	650	768	817	0.5

Source: World Tourism Organization (UNWTO) ©

(Data as collected by UNWTO, 2008)

Źródło: www.wttc.org, (11.04.2009)

Tabela powyżej pokazuje nam, że w międzynarodowych przyjazdach turystów na Bahama w 2005/2006 i 2006/2007, notuje się ujemny wskaźnik zmian. W latach

¹⁵ <http://www.geographia.com/bahamas/investment/tourism01.htm>, (20.04.2009)

2005/2006 wynosił on -0,5%, a w 2006/2007 wyniósł -4,6. W 2007 roku % udział turystów na Bahamach wynosił 1,1 %.

Natomiast jeżeli chodzi o wpływ pieniężny z turystyki przyjazdowej w latach 2005 – 2007 wzrósł choć bardzo mało. Procentowy udział dochodów z turystyki w 2007 roku wyniósł 1,3%.

Tab.5 Zmiany w przyjazdach turystów na Bahamy w styczniu 2007 i 2008.

**THE BAHAMAS MINISTRY OF TOURISM
FOREIGN ARRIVALS BY FIRST PORT OF ENTRY**

STYCZEŃ 2007 i 2008

NEW PROVIDENCE	JAN '08	JAN '07	% CHG
AIR	81,923	75,574	8,4
SEA	130,931	157,786	-17
TOTAL	212,854	233,36	-8,8
GRAND BAHAMA			
AIR	14,264	14,255	0,1
SEA	28,772	33,017	-12,9
TOTAL	43,036	47,272	-0,9
FAMILY ISLANDS			
AIR	14,559	13,605	7
SEA	102,132	103,096	-0,9
TOTAL	116,691	116,701	0
ALL BAHAMAS			
AIR	110,746	103,434	7,1
SEA	261,835	293,899	-10,9
TOTAL	372,581	397,333	-6,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/025338600>, (13.04.2009).

Tab.6 Zmiany w przyjazdach turystów na Bahamy w kwietniu 2007 i 2008

KWIECIEŃ 2007 I 2008

NEW PROVIDENCE	APR '08	APR '07	% CHG
AIR	98,313	98,369	-0,1
SEA	130,142	146,773	-11,3
TOTAL	228,455	245,142	-6,8
GRAND BAHAMA			
AIR	16,570	19,967	-17,0
SEA	23,766	39,210	-39,4
TOTAL	40,336	59,177	-31,8
FAMILY ISLANDS			
AIR	23,164	25,634	-9,6
SEA	104,544	93,243	12,1
TOTAL	127,708	118,877	7,4
ALL BAHAMAS			
AIR	138,047	143,970	-4,1
SEA	258,452	279,226	-7,4
TOTAL	396,499	423,196	-6,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/025338600>, (13.04.2009).

W skład Family Islands wchodzi:

Eleuthera, Exuma, Abaco, Bimini, Spanish Wells, Walker's Cay, Rugged Island, Berry Island, Crooked Island, Andros, Cat Island, Mayaguana, long Island, Akilos, San Salvador, Little Inagua, Great Inagua.

Tabele powyżej przedstawiają przyloty turystów na Bahamy w styczniu i kwietniu w latach 2007 i 2008 oraz zmiany jakie zaszły w przeciągu roku. W tabelach jest umieszczony transport z jakiego turyści korzystali (lotniczy i morski).

Statystyka ta została utworzona przez Dział Imigracji na podstawie przyjazdów turystów, wyłączając z tej grupy ekipy pracujące na pokładach, dyplomatyczny personel i rezydentów. Nie biorą oni udziału w tej statystyce ze względu na wielokrotne przybywanie na Bahamy.

Reasumując tabelę 6, w ciągu roku zwiększyły się przyjazdy turystów drogą lotniczą, natomiast drogą morską zmalały w niewielkim stopniu. W kwietniu występuje wskaźnik ujemny na przyloty, podobnie jest z drogą morską choć na wyspy Family Islands, występuje wskaźnik wzrostu o 12,1%.

Tab.7 Pierwsze przyloty turystów do portów lotniczych w styczniu 2008 roku.

**FOREIGN AIR ARRIVALS TO THE BAHAMAS
BY FIRST PORT OF ENTRY
JANUARY 2008**

ISLAND	JAN '08	JAN '07	% Chg
NEW PROVIDENCE	81,923	75,574	8.4
Nassau	81,923	75,574	8.4
Paradise Island	0	0	0.0
GRAND BAHAMA	14,264	14,255	0.1
Freeport	14,032	13,995	0.3
West End	232	260	-10.8
THE OUT ISLANDS	14,559	13,605	7.0
ABACO	4,905	4,785	2.5
Marsh Harbour	3,780	3,526	7.2
Treasure Cay	1,105	1,212	-8.8
Walker's Cay	20	47	-57.4
ANDROS	682	551	23.8
Andros Town	275	301	-8.6
Congo Town	269	124	116.9
San Andros	138	126	9.5
BERRY ISLANDS	869	712	22.1
Chub Cay	585	408	43.4
Gt. Harbour Cay	284	304	-6.6
BIMINI	862	821	5.0
CAT CAY	284	256	10.9
CAT ISLAND	198	206	-3.9
ELEUTHERA	2,583	2,326	11.0
Governor's Hrbr.	532	507	4.9
N. Eleuthera	1,908	1,576	21.1
Rock Sound	143	243	-41.2
EXUMA	2,643	2,755	-4.1
INAGUA	15	6	150.0
LONG ISLAND	81	86	-5.8
SAN SALVADOR	1,437	1,101	30.5
TOTAL	110,746	103,434	7.1

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/025338600.pdf>, (23.04.2009).

Powyższa tabelka przedstawia pierwsze przyloty turystów na konkretną wyspę w poszczególnych portach lotniskowych, w styczniu w latach 2007, 2008. największy wzrost przylotów, bo aż o 150% można zauważyć na lotnisku w Inagua, natomiast spadek przypada na lotnisko w Walker's Cay na wyspie Abaco (-57,4%).

Tab.8 Rejsowe przyjazdy turystów do pierwszych portów wodnych na Bahama w latach 2000-2004.

**CRUISE VISITORS BY FIRST PORT OF ENTRY ISLAND OF THE BAHAMAS
2000 - 2004**

	BAHAMAS	NASSAU/P.I	GRAND BAHAMA	OUT ISLANDS
2000	2,512,626	1,667,903	248,164	596,559
2001	2,551,673	1,746,540	210,709	594,424
2002	2,802,112	1,645,904	196,923	959,285
2003	2,970,174	1,687,851	203,312	1,079,011
2004	3,360,012	1,981,883	327,933	1,050,196

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Powyższa tabelka przedstawia przyjazdy turystów statkiem do pierwszych portów na Bahamach, Paradise Island, Grand Bahama i resztę wysp w latach 2000-2004. Warto zauważyć jak na Bahamy z roku na rok przybywa coraz więcej turystów tzw. Cruisami. W ciągu jednego takiego rejsu, turyści mają możliwość odwiedzenia większości wysp na Bahamach.

Tab.9 Raport ogólnego podsumowania zagranicznego przyjazdu turystów na Bahamy w maju 2008 roku.

Total Foreign Arrivals Summary Report						
May 2008						
Island Group	Main Island	Island Area	Air Arrivals	Sea Landed	Cruise Arrivals	Total Arrivals
Grand Bahama	Grand Bahama	Freeport	14,627	6,637	21,761	43,025
		GBI Yachts	0	1,402	0	1,402
		West End	199	1,951	0	2,150
			14,826	9,990	21,761	46,577
	Island Group Subtotal		14,826	9,990	21,761	46,577
New Providence	New Providence	Nassau/Paradise Island	89,447	1,384	102,461	193,292
			89,447	1,384	102,461	193,292
	Island Group Subtotal		89,447	1,384	102,461	193,292
The Out Islands	Abaco	Castaway Cay	0	0	15,168	15,168
		Marsh Harbour	7,966	149	0	8,115
		Treasure Cay	2,397	53	0	2,450
		Walker's Cay	37	423	0	460
			10,400	625	15,168	26,193
	Andros	San Andros	331	9	0	340
		Congo Town	434	0	0	434
		Andros Town	404	13	0	417
		1,169	22	0	1,191	
	Berry Islands	Chub Cay	310	69	0	379
		Lt. Stirrup Cay/Coco Cay	0	0	30,725	30,725
		Great Harbour Cay	573	63	0	636
		883	132	30,725	31,740	
	Bimini	Bimini	1,970	4,775	0	6,745
			1,970	4,775	0	6,745
	Cat Cay	Cat Cay	577	946	0	1,523
	Cat Cay	Cat Cay	577	946	0	1,523
	Cat Island	Cat Island	416	0	0	416
			416	0	0	416
	Eleuthera	Rock Sound	298	21	0	319
		Princess Cay	0	0	13,016	13,016
		Governor's Harbour	633	4	0	637
		North Eleuthera	2,920	63	0	2,983
			3,851	88	13,016	16,955
	Exuma	Exuma	3,105	110	0	3,215
			3,105	110	0	3,215
	Half Moon Cay	Half Moon Cay	0	0	8,696	8,696
			0	0	8,696	8,696
	Inagua	Inagua	1	158	0	159
		1	158	0	159	
Long Island	Long Island	89	0	0	89	
		89	0	0	89	
San Salvador	San Salvador	1,677	46	0	1,723	
		1,677	46	0	1,723	
Island Group Subtotal		24,138	6,902	67,605	98,645	
Grand Total			128,411	18,276	191,827	338,514

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/077758200.pdf>, (28.04.2009)

Wyspy Bahama znajdują się na 8 miejscu wśród najpopularniejszych wakacyjnych miejsc dla amerykańców. Przybywa tu 80% turystów ze Stanów Zjednoczonych i Kanady, w znacznie mniejszej części przybywają turyści z Europy Zachodniej, Ameryki Południowej, Japonii oraz Południowej Afryki.

Większość wybiera Bahamy ze względu na plaże lub byli z wizytą na Florydzie np. u rodziny. Większość Amerykanów wykupuje sobie wakacje rejsami statkiem z ofertą all inclusive.

Tab.10 Przerwa w podróży turystów z poszczególnych krajów w poszczególnych miesiącach w 2004 roku.

**STOPOVER VISITORS BY COUNTRY & BY MONTH
ISLANDS OF THE BAHAMAS (2004)**

Months	USA	Canada	Europe	Caribbean	Latin Amer.	ROW	Total
Jan	95,405	7,292	6,468	1,141	807	1,491	112,604
Feb	124,386	10,224	6,831	1,071	931	1,409	144,852
Mar	170,738	10,244	8,025	1,182	640	1,626	192,455
Apr	152,263	7,749	9,651	1,565	1,037	1,927	174,192
May	132,303	4,531	7,395	1,411	778	1,579	147,997
Jun	157,222	2,465	6,492	1,252	848	1,739	170,018
Jul	159,473	3,759	8,889	1,991	1,784	1,976	177,872
Aug	111,620	3,613	10,159	1,514	845	1,963	129,714
Sep	23,435	1,052	2,431	776	274	965	28,933
Oct	60,230	2,817	5,337	1,178	709	1,439	71,710
Nov	80,315	6,154	5,048	1,435	597	1,511	95,060
Dec	93,522	8,562	6,864	1,499	730	4,728	115,905
Total	1,360,912	68,462	83,590	16,015	9,980	22,353	1,561,312

*ROW means Rest of the World

Źródło: <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas.pdf>, (23.04.2009).

Tabela 10 przerwy w podróżach turystów na Bahama w 2004 roku, pokazuje iż największą ogólną przerwę notuje się u turystów z USA, a najmniejszą u turystów z kraju Ameryki Południowej.

Jeżeli chodzi o USA, to największa przerwa występuje w miesiącu marcu, bo aż 170,738, natomiast najmniejsza we wrześniu 23,435.

Kanada największą przerwę notuje w miesiącu lutym (10,224) i marcu (10,244), natomiast najmniejszą we wrześniu (1,052).

Europa największa przerwa notuje w sierpniu (10,159), najmniejszą we wrześniu (2,431).

Ameryka Południowa notuje największe w lipcu (1,784), natomiast najmniejsze jak we wcześniejszych występuje miesiąc wrzesień (274).

Reasumując całą tabelkę największa przerwa w przyjazdach turystów występuje w miesiącu marcu (192,455), natomiast najmniejszą przerwę notuje się we wrześniu (28,933).

Tab.11 Zatrudnienie osób w hotelach na Bahamach w latach 1999 – 2007

EMPLOYED PERSONS IN THE HOTEL INDUSTRY	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ALL BAHAMAS									
TOTAL	9,785	10,365	10,643	10,208	11,369	12,022	12,023	11,946	13,440
MALE	4,872	5,081	5,118	4,963	5,423	5,745	5,728	5,666	6,313
FEMALE	4,912	5,284	5,525	5,245	5,946	6,277	6,295	6,280	7,127
NEW PROVIDENCE									
TOTAL	7,996	8,781	9,097	9,045	10,176	9,812	10,020	10,823	12,356
MALE	3,976	4,311	4,375	4,390	4,881	4,776	4,844	5,233	5,884
FEMALE	4,020	4,470	4,722	4,655	5,295	5,036	5,176	5,590	6,472
GRAND BAHAMA AND THE FAMILY ISLANDS									
TOTAL	1,789	1,584	1,546	1,163	1,193	2,210	2,003	1,123	1,084
MALE	896	770	743	573	542	969	884	433	429
FEMALE	893	814	803	590	651	1,241	1,119	690	655

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/026680300.pdf>, (18.04.2009).

Jak widać z powyższej tabelki w latach 1999 – 2007 na całych Bahamach nastąpił wzrost zatrudnienia osób w hotelach, zarówno u kobiet jak i u mężczyzn. Całkowite zatrudnienie w 1999 roku wynosiło 9,785, a w 2007 roku wyniosło 13,440. Podobnie jest na Wyspie New Providence, gdzie nastąpił wzrost bo w 1999 roku wynosił 7,996, a w 2007 roku wyniósł 12,356. Natomiast na Grand Bahama i Family Islands, nastąpił całkowity spadek z 1,789 w 1999 roku do 1,084 w 2007 roku.

Tab.12 Średni tygodniowy dochód za pracę w hotelach kobiet i mężczyzn na Bahamach w latach 1999 – 2007

AVERAGE WAGE PER WEEK	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ALL BAHAMAS									
TOTAL	\$304	\$312	\$322	\$347	\$336	\$335	\$355	\$342	\$361
MALE	\$334	\$340	\$346	\$374	\$360	\$362	\$381	\$366	\$379
FEMALE	\$273	\$284	\$299	\$321	\$314	\$310	\$332	\$320	\$346
NEW PROVIDENCE									
TOTAL	\$303	\$310	\$320	\$346	\$335	\$341	\$367	\$351	\$369
MALE	\$336	\$337	\$344	\$371	\$359	\$368	\$392	\$373	\$387
FEMALE	\$271	\$283	\$297	\$322	\$313	\$316	\$344	\$329	\$354
GRAND BAHAMA AND THE FAMILY ISLANDS									
TOTAL	\$305	\$323	\$336	\$352	\$343	\$306	\$298	\$260	\$270
MALE	\$327	\$357	\$360	\$395	\$372	\$332	\$320	\$280	\$278
FEMALE	\$282	\$283	\$313	\$311	\$318	\$285	\$280	\$247	\$264

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/026680300.pdf>, (18.04.2009)

Średnie tygodniówki w hotelach na Bahamach przedstawia powyższa tabelka. Widać jak na całych Bahamach nastąpił niewielki wzrost od 1999 do 2007 roku i wynosił tylko 57\$ w przeciągu 8 lat. W 1999 dochód wynosił 304\$, natomiast w 2007 – 361\$. Podobnie jest z New Providence, gdzie różnica przez 8 lat wyniosła 66\$. Natomiast na Grand Bahama i Family Islands, nastąpił spadek dochodów bo w 1999 wynosił 305\$, a w 2007 wyniósł 270\$. Przez 8 lat nastąpił na tych wyspach spadek o 35\$.

Tab.13 Liczba hoteli na Bahamach w 2004 roku

NUMBER OF HOTELS IN THE BAHAMAS (2004)		
	No. of Hotels	No. of Hotel Rooms
Nassau	50	4,582
Paradise Island	14	3,941
Abaco	44	854
Acklins	6	37
Andros	29	377
Berry Islands	3	63
Bimini	9	181
Cat Island	15	162
Crooked Island	6	41
Eleuthera	31	270
Exuma	19	434
Harbour Island	15	218
Inagua	4	21
Long Island	15	144
Mayaguana	3	29
Rum Cay	0	-
San Salvador	2	306
Spanish Wells	1	19
Grand Bahama	29	3,829
Total	295	15,508

**Source: Hotel Licensing Dept.*

Źródło: <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Powyższa tabela przedstawia ilość hoteli i pokoi na konkretnej wyspie na Bahamach w 2004 roku. Jak widać najwięcej hoteli i pokoi znajduje się w stolicy czyli Nassau, aż 50 hoteli i 4,582 tys miejsc noclegowych.

Taka wyspa jak Rum Cay nie posiada żadnego miejsca noclegowego w hotelach, natomiast wyspa Spanish Wells ma jeden hotel i 19 pokoi.

Uogólniając na Bahamach w 2004 roku znajdowało się 295 hoteli i 15,508tys pokoi.

Tab.14 Ilość pokoi hotelowych na Bahamach w latach 2000- 2004.

HOTEL ROOMS AVAILABLE IN THE BAHAMAS

ISLANDS	2000	2001	2002	2003	2004
NASSAU/P.I	8,384	8,690	8,751	8,738	8,523
GRAND BAH. ISL.	3,781	3,617	3,944	3,816	3,829
THE OUT ISLDS.	2,536	2,888	2,450	2,839	3,156
Abaco	621	835	774	893	854
Acklins	29	29	29	30	37
Andros	303	341	334	340	377
Berry Islands	53	91	90	67	63
Bimini	210	229	222	176	181
Cat Island	110	132	128	150	162
Crooked Is.	29	29	29	26	41
Eleuthera	336	341	231	222	270
Exuma	158	189	214	232	434
Harbour Is.	174	177	190	191	218
Inagua	27	17	17	11	21
Long Island	112	106	106	133	144
Mayaguana	30	25	25	21	29
San Salvador	328	328	42	328	306
Spanish Wells	16	19	19	19	19
The Bahamas	14,701	15,195	15,145	15,393	15,508

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Z powyższej tabelki wynika, że nastąpił wzrost pokoi w latach 2000 - 2004, choć umiarkowany. W 2000 roku na całych Bahamach liczba pokoi wynosiła 14,701tys, natomiast w 2004 wyniosła 15,508. Podliczając całkowity wzrost w przeciągu 4 lat wyniósł 807 pokoi.

Tab.15 Średni koszt za noc na Bahamach w latach 2000 - 2004

	Średni koszt za noc na Bahamach				
	ALL BAHAMAS	USA	KANADA	EUROPA	INNE KRAJE
2000	5,9	5,4	7,7	9,3	6,9
2001	5,8	5,4	7,6	9,6	6,9
2002	5,8	5,4	7,3	9,6	7,2
2003	5,9	5,5	8,2	9,5	7,9
2004	6,3	5,9	9	10,3	8,4
RÓŻNICA 2000/2004	6,3	0,5	1,7	1	1,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Z tabelki 15 wynika, iż na całych Bahamach w przeciągu 4 lat wzrósł średni koszt za noc o 0,4. W 2000 roku wynosił 5,9, a w 2004 wyniósł 6,3.

W USA średni koszt w latach 2000 - 2004 różnił się o 0,5, w Kanadzie różnica wynosiła 1,7. Jeżeli chodzi o Europę to w danych latach różnica wyniosła 1, natomiast w pozostałych krajach wyniosła różnica 1,5.

Tab.16 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli na Bahamach w latach 2000 – 2004.

	BAHAMAS		
	Całkowity dochód	Dzienny dochód	% wynajmu
2000	\$ 324,427,306	\$ 147,51	67,20%
2001	\$ 314,016,004	\$ 148,26	60,50%
2002	\$ 332,851,175	\$ 155,93	62,00%
2003	\$ 312,463,738	\$ 148,39	59,20%
2004	\$ 322,038,067	\$ 151,04	65,10%

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Z tabelki 16 wynika, że całkowity dochód w 2000 roku wynosił 324,427,306 \$, natomiast w 2004 wyniósł 322,038,067 \$. Czyli oznacza niewielki spadek dochodów w przeciągu 4 lat. Dzienny dochód w przeciągu 4 lat wzrósł o 3,53 \$, a procent wynajmu hoteli spadł o 2,1%.

Tab.17 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli w Nassau w latach 2000 – 2004.

	NASSAU/ P.I		
	Całkowity dochód	Dzienny dochód	% wynajmu
2000	\$279,893,920	\$ 168,73	73,30%
2001	\$260,299,678	\$ 164,13	67,20%
2002	\$279,393,409	\$ 178,20	67,80%
2003	\$259,504,795	\$ 166,60	66,40%
2004	\$266,653,837	\$ 166,95	69,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Z tabelki 17 wynika, że całkowity dochód w 2000 roku wynosił 260,299,678 \$, natomiast w 2004 wyniósł 266,653,837 \$. Czyli oznacza niewielki wzrost dochodów w przeciągu 4 lat. Dzienny dochód w przeciągu 4 lat wzrósł o 1,78 \$, a procent wynajmu hoteli spadł o 4,3 %.

Tab.18 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli na Grand Bahama w latach 2000 – 2004.

	GRAND BAHAMA		
	Całkowity dochód	Dzienny dochód	% wynajmu
2000	\$ 27,555,563	\$ 63,90	58,20%
2001	\$ 37,583,409	\$ 86,80	49,60%
2002	\$ 38,689,244	\$ 81,46	54,80%
2003	\$ 38,547,927	\$ 84,05	48,20%
2004	\$ 40,145,414	\$ 90,04	61,60%

Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Z tabelki 18 wynika, że całkowity dochód w 2000 roku wynosił 27,555,563 \$, natomiast w 2004 wyniósł 40,145,414 \$. Czyli oznacza wzrost dochodów w przeciągu 4 lat. Dzienny dochód w przeciągu 4 lat wzrósł o 26,14 \$, w porównaniu z tab.17 jest dużo większy wzrost. Procent wynajmu hoteli między 2000, a 2004 rokiem wzrósł o 3,4 %.

Tab.19 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli w latach 2000 – 2004.

		POZA WYSPAMI	
	Całkowity dochód	Dzienny dochód	% wynajmu
2000	\$ 16,997,823	\$ 155,5	41,00%
2001	\$ 16,132,917	\$ 162,9	37,40%
2002	\$ 14,768,522	\$ 160,4	35,00%
2003	\$ 14,411,016	\$ 161,1	34,90%
2004	\$ 15,238,817	\$ 171,1	37,80%

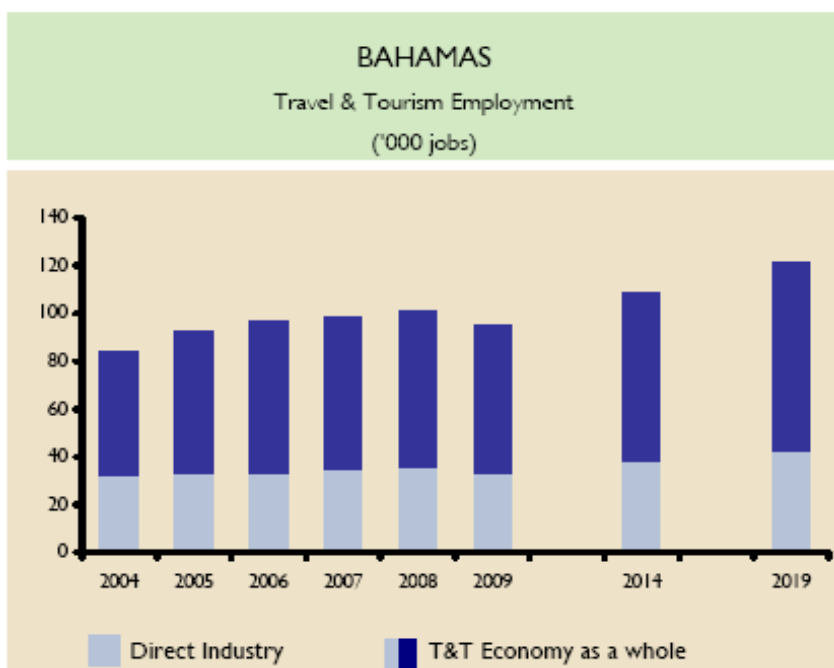
Źródło: opracowanie własne na podstawie, <http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Bahamas>, (23.04.2009).

Z tabelki 19 wynika, że całkowity dochód w 2000 roku wynosił 16,997,823 \$, natomiast w 2004 wyniósł 15,238,817 \$. Czyli oznacza spadek dochodów w przeciągu 4 lat. Dzienny dochód w przeciągu 4 lat wzrósł o 15,6 \$.Procent wynajmu hoteli zmalał o 3,2 %.

Reasumując tabelkę 16, 17, 18 i 19 różnica dochodów, dziennych dochodów oraz procent korzystania z usług hotelowych, między 2000 a 2004 rokiem jest niewielki.

III. RYNEK ZATRUDNIENIA I PRZEMYSŁU NA BAHAMACH

Prognoza na 2009 rok mówi, że prawdopodobnie w turystyce wzrośnie liczba miejsc pracy. Mówi się, że na Bahamach jest 95000 miejsc pracy, w tym 60,4% ogólnej liczby zatrudnionych jest w turystyce lub inaczej ujmując 1 na 1,7 miejsc. Natomiast prognoza na 2019 rok zapowiada, że na 121,000 miejsc pracy, 62,7% całkowitego zatrudnienia lub inaczej ujmując 1 na 1,6 miejsc.

Wykres 1. Zatrudnienie w turystyce na Bahamach w latach 2004 – 2019

Źródło: www.wttc.org, (11.04.2009)

Wykres powyżej przedstawia zatrudnienie w turystyce w latach 2004 z prognozą na 2019 rok. Pokazuje minimalny wzrost kierunku przemysłu oraz cała ekonomie turystyki ze wzrostem na 2014 i 2019.

Tab.20 Zatrudnienie osób ze względu na płeć i grupę przemysłu na Bahamach w 2008 roku.

EMPLOYED PERSONS BY SEX AND INDUSTRIAL GROUP:2008

TABLE 5.1 ALL BAHAMAS

INDUSTRIAL GROUP	TOTAL		WOMEN		MEN	
	N	%	N	%	N	%
AGRICULTURE, HUNTING, FORESTRY & FISHING	5,115	3	625	1	4,490	5
MINING, QUARRYING ELECTRICITY, GAS & WATER	2,685	2	365		2,320	3
MANUFACTURING	6,250	4	2,205	3	4,045	4
CONSTRUCTION	19,370	11	970	1	18,400	20
WHOLESALE & RETAIL	24,480	14	12,145	14	12,335	14
HOTELS & RESTAURANTS	27,225	16	16,250	19	10,975	12
TRANSPORT, STORAGE & COMMUNICATION	14,100	8	4,850	6	9,250	10
FINANCING, INSURANCE, REAL ESTATE & OTHER BUSINESS SERVICES	20,120	12	11,780	14	8,340	9
COMMUNITY, SOCIAL & PERSONAL SERVICES	54,795	31	34,640	41	20,155	22
NOT STATED	780	neg	255	0	525	"neg"
TOTAL	174,920	100	84,085	100	90,835	100

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/040030300.pdf>, (12.04.2009).

Tabela powyżej przedstawia zatrudnienie ze względu na płeć i rodzaj przemysłu. Jak widać ogólne zatrudnienie wynosi 174,920, w tym 84,085 kobiet i 90,835 mężczyzn. Najwięcej ogólnie osób zatrudnionych jest w wspólnotce społecznej 54,795 oraz w hotelach i restauracjach 27,225. Najmniejsze zatrudnienie występuje w górnictwie, elektryce, wodociągach i wynosi 2,685 zatrudnionych.

Tab.21 Siła robocza w danej grupie wiekowej i płci na Bahamach w 2008 roku.

TABLE 1.1 ALL BAHAMAS

AGE GROUP	TOTAL LABOUR FORCE						SEX AND LABOUR FORCE											
							EMPLOYED LABOUR FORCE						UNEMPLOYED LABOUR FORCE					
	TOTAL		WOMEN		MEN		TOTAL		WOMEN		MEN		TOTAL		WOMEN		MEN	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
15 - 19	10,730	6	4,380	5	6,350	6	8,120	5	3,150	4	4,970	5	2,610	17	1,230	14	1,380	19
20 - 24	21,645	11	10,160	11	11,485	12	18,715	11	8,450	10	10,265	11	2,930	19	1,710	20	1,220	17
25 - 34	47,145	25	23,460	25	23,685	24	42,750	24	20,875	25	21,875	24	4,365	28	2,585	30	1,810	25
35 - 44	48,890	26	25,640	27	23,250	24	45,175	26	24,040	28	22,135	24	2,715	17	1,600	19	1,115	16
45 - 54	38,760	20	18,940	20	19,820	20	36,540	21	17,840	21	18,800	21	2,120	13	1,100	13	1,020	14
55 - 64	18,180	9	8,355	9	9,795	10	17,510	10	8,115	10	9,395	10	670	4	280	3	390	5
65 AND OVER	5,190	3	1,690	2	3,500	4	5,035	3	1,625	2	3,410	4	155	1	65	1	90	1
NOT STATED	1,055	1	595	1	460	0	940	1	555	1	385	0	115	1	40	0	75	1
TOTAL	191,595	100	93,260	100	98,335	100	175,885	100	84,650	100	91,235	100	15,710	100	8,610	100	7,100	100

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/018712700.pdf>, (12.04.2009).

Tabela 21 przedstawia zatrudnienie, bezrobocie u kobiet i mężczyzn w podanej grupie wiekowej na całych Bahamach w 2008 roku. Jak widać ogólne zatrudnienie wynosiło 175,885, natomiast bezrobocie 15,710.

Tab.22 Składniki zatrudnienia na Bahamach w 2008 roku.

TABLE ii

THE LABOUR FORCE AND ITS COMPONENTS: 2008

SEX AND ISLAND		TOTAL LABOUR FORCE	EMPLOYED LABOUR FORCE	UNEMPLOYED LABOUR FORCE	LABOUR FORCE PARTICIPATION RATE	UNEMPLOYMENT RATE
ALL BAHAMAS	TOTAL	191,595	174,920	16,675	76.3%	8.7%
	WOMEN	93,160	84,085	9,075	70.8%	9.7%
	MEN	98,435	90,835	7,600	83.0%	7.7%
NEW PROVIDENCE	TOTAL	135,735	123,960	11,775	77.3%	8.7%
	WOMEN	67,995	61,475	6,520	72.6%	9.6%
	MEN	67,740	62,485	5,255	83.5%	7.8%
GRAND BAHAMA	TOTAL	29,820	27,125	2,695	76.9%	9.0%
	WOMEN	14,325	12,775	1,550	72.0%	10.8%
	MEN	15,495	14,350	1,145	83.0%	7.4%

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/000240600.pdf>, (12.04.2009)

Tabelka powyżej pokazuje siłę roboczą, zatrudnienie, bezrobocie, udział stopy % pracy oraz bezrobocie stopy % na całych Bahamach, na wyspie New Providence oraz na Grand Bahama.

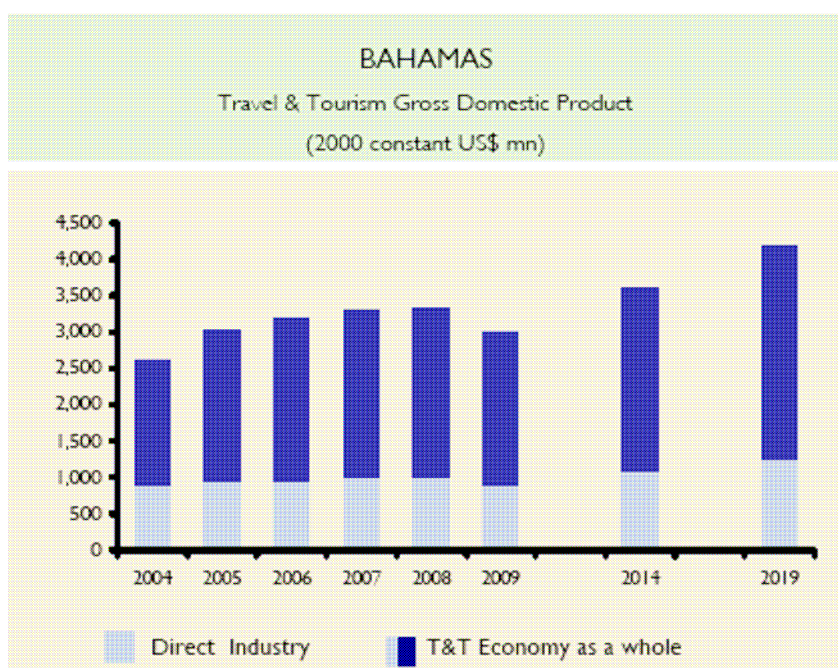
Jak widać na wyspie New Providence stopa procentowa zatrudnienia wynosiła 77,3%, natomiast na Grand Bahama 76,9%. Różnica między tymi dwoma wyspami wynosi 0,4%, natomiast różnica w bezrobociu między tymi 2 wyspami wynosiła 0,3%.

Tab.23 Składniki zatrudnienia na Bahamach w 2009 roku

SEX AND ISLAND		TOTAL LABOUR FORCE	EMPLOYED LABOUR FORCE	UNEMPLOYED LABOUR FORCE	LABOUR FORCE PARTICIPATION RATE	UNEMPLOYMENT RATE
NEW PROVIDENCE	TOTAL	134,400	118,085	16,315	74.5%	12.1%
	WOMEN	67,330	59,330	8,000	70.3%	11.9%
	MEN	67,070	58,755	8,315	79.6%	12.4%
GRAND BAHAMA	TOTAL	28,820	24,625	4,195	74.6%	14.6%
	WOMEN	13,845	11,395	2,450	71.4%	17.7%
	MEN	14,975	13,230	1,745	78.1%	11.7%

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/068257700.pdf>, (12.04.2004).

Tabela 23 przedstawia dane na rok 2009. Różnica stopy procentowej w zatrudnieniach między dwoma podanymi wyspami wynosić będzie 0,1%, czyli niewielka różnica, natomiast bezrobocie 2,5%.

Wykres 2. Produkt krajowy brutto w turystyce na Bahamach w latach 2004 – 2019.

Źródło: www.wttc.org, (11.04.2009)

Wykres powyżej przedstawia produkt krajowy brutto w turystyce na Bahamach w latach 2004 z prognozą na 2019 rok. Pokazuje niewielki wzrost technologii do 2009, ponieważ przewiduje się niewielki spadek na ten rok, choć prognoza na 2019 przewiduje duży wzrost. Natomiast jeżeli chodzi o przemysł to zachodzi raczej stabilnie umiarkowanie do 1,000, tak samo przewiduje prognoza na 2019 rok.

Tab.24 Wynagrodzenie z zatrudnienia w przemyśle na Bahamach w latach 1997 - 2006

Table 24: COMPENSATION OF EMPLOYEES BY INDUSTRIAL ORIGIN
at Current Market Prices

(B\$ Thousands)										
INDUSTRY	1997R	1998R	1999R	2000R	2001R	2002R	2003R	2004R	2005R	2006Pv
AGRICULTURE & FISHERIES:	26,213	27,668	31,811	24,059	34,973	30,748	25,269	38,217	30,475	22,080
AGRICULTURE:	16,775	16,451	18,915	14,305	20,795	18,283	15,025	22,724	18,121	13,128
FISHING:	11,438	11,217	12,896	9,754	14,178	12,465	10,244	15,493	12,355	8,951
INDUSTRY:	149,957	141,136	163,401	163,116	168,152	167,962	151,622	181,298	171,171	173,592
MINING :	10,819	8,390	8,569	8,513	8,924	8,924	9,395	8,656	10,365	10,992
MANUFACTURING:	86,354	71,956	91,046	96,097	86,674	92,303	78,718	115,031	105,984	109,545
ELECTRICITY:	41,653	46,160	47,946	42,760	57,777	49,044	45,797	38,832	34,853	32,462
WATER:	11,131	14,630	15,840	15,747	14,777	17,691	17,714	18,779	19,970	20,593
CONSTRUCTION:	162,597	223,783	231,133	240,756	225,974	224,172	186,806	188,751	216,909	299,599
WHOLESALE & RETAIL ACTIVITY:	205,418	236,165	247,794	261,251	276,706	295,489	309,808	332,258	337,501	365,881
WHOLESALE TRADE:	50,733	61,693	60,095	59,009	64,337	64,281	62,694	65,236	71,575	70,499
RETAIL TRADE:	154,685	176,472	187,699	202,242	214,368	231,208	246,914	267,022	265,926	295,382
HOTELS & RESTAURANTS:	299,853	316,435	394,060	407,430	411,348	426,130	453,867	466,938	507,802	514,175
HOTELS:	245,755	247,620	320,170	327,311	327,550	343,946	358,169	362,630	397,195	393,617
RESTAURANTS:	54,097	68,815	73,890	80,119	83,799	82,185	95,698	104,308	110,607	120,558
TRANSPORT:	89,736	111,048	116,778	105,651	113,119	129,743	133,955	142,692	150,447	147,188
LAND TRANSPORT:	25,659	30,668	38,227	24,763	20,273	18,482	17,335	18,471	18,691	17,954
MARINE TRANSPORT:	20,533	30,004	18,675	24,270	29,091	39,776	54,266	57,813	61,766	56,421
AIR TRANSPORT:	43,544	50,377	59,876	56,617	63,756	71,485	62,355	66,407	69,990	72,813
STORAGE:	8,931	8,493	9,693	9,676	10,231	11,632	12,140	12,596	14,978	17,166
COMMUNICATION:	81,726	119,982	157,941	132,625	60,048	61,446	76,478	83,349	99,941	107,751
FINANCIAL INTERMEDIATION:	212,355	207,340	239,187	237,284	270,406	302,872	273,431	254,293	277,168	267,353
BANKS :	118,307	123,656	136,408	149,638	155,564	185,421	176,899	183,283	207,414	206,336
INSURANCE:	94,048	83,684	102,779	87,646	114,842	117,452	96,532	71,010	69,753	61,017
REAL ESTATE/RENT/BUS ACTIVITY:	75,125	82,358	90,630	99,862	100,991	103,182	129,120	133,750	132,461	146,401
REAL ESTATE:	22,238	24,745	27,355	30,437	29,951	30,363	43,662	49,935	49,781	50,677
OTH. BUSINESS SERVICES:	52,887	57,613	63,275	69,425	71,040	72,819	85,458	83,815	82,680	95,724
PUBLIC ADMIN & DEFENCE:	231,420	229,060	259,070	259,845	269,571	289,827	301,458	329,641	344,974	374,159
EDUCATION:	131,112	154,547	157,600	166,926	183,072	186,033	204,153	223,575	232,894	255,631
Private:	47,825	52,152	54,472	58,956	66,301	67,053	81,448	93,890	96,691	108,204
Public:	83,286	102,395	103,128	109,970	116,771	118,979	122,706	129,685	136,204	147,428
HEALTH:	111,016	106,738	112,586	119,578	126,278	138,515	147,462	150,426	161,542	169,932
Private:	19,524	19,273	21,763	24,496	25,187	26,948	26,650	27,257	30,315	32,094
Public:	91,492	87,465	90,823	95,082	103,091	109,567	120,811	123,170	131,227	137,838
OTH COM, SOC & PERS SERVICES:	103,260	108,126	113,060	118,565	114,541	103,538	106,296	106,449	110,804	113,229
TOTAL	1,890,718	2,074,880	2,324,743	2,348,622	2,369,408	2,471,289	2,511,463	2,644,235	2,769,067	2,974,138

R: Revised
Pv: Provisional

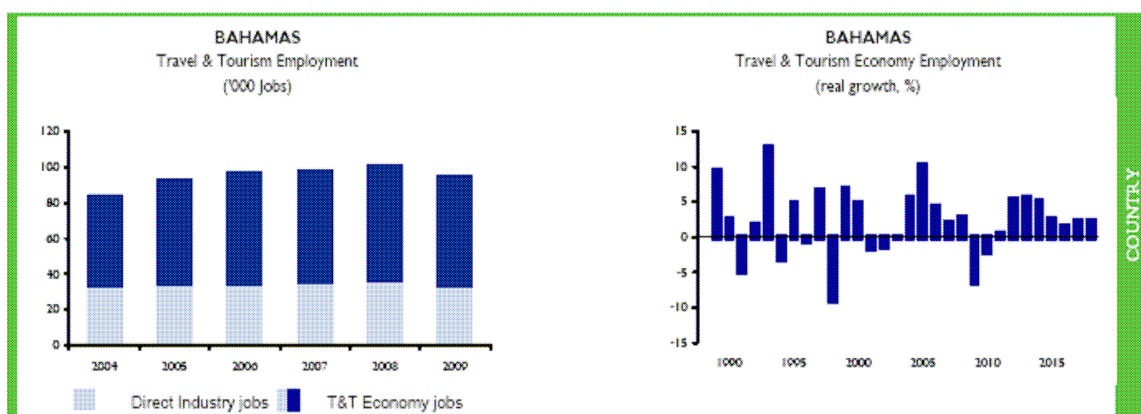
Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/013620100.pdf>, (12.04.2009)

Tab.25 Produkt krajowy brutto w latach 1997- 2007.

Table 28: GROSS NATIONAL PRODUCT
(at Constant 2006 Prices)

		(B\$ millions)										
Line	Item	1997R	1998R	1999R	2000R	2001R	2002R	2003R	2004R	2005R	2006Pv	2007P1
1	GROSS DOMESTIC PRODUCT at Constant Prices	5,523.32	5,949.20	6,146.83	6,411.06	6,393.77	6,524.84	6,368.93	6,358.76	6,571.11	6,875.63	7,066.17
2	Net property & entrepreneurial income repleved from abroad at Constant Prices	-95.60	-165.36	-102.83	-132.38	-146.01	-160.12	-111.65	-81.15	-136.75	-125.10	-184.20
3	GROSS NATIONAL PRODUCT at Constant Prices	5,427.71	5,783.84	6,043.99	6,278.69	6,247.77	6,364.72	6,257.27	6,277.61	6,434.36	6,750.53	6,881.96
	Population In Thousands	288	293	298	304	307	312	317	321	325	330	334
	GDP per capita	\$19,178	\$20,304	\$20,627	\$21,116	\$20,601	\$20,922	\$20,119	\$19,817	\$20,208	\$20,635	\$21,156
	GNP per capita	\$18,646	\$19,740	\$20,282	\$20,580	\$20,326	\$20,408	\$19,766	\$19,564	\$19,788	\$20,456	\$20,605

Źródło: <http://statistics.bahamas.gov.bs/download/013620100.pdf>, (12.04.2009)

Wykres 3. Produkt krajowy brutto w latach 2004 – 2009.

Źródło: www.wttc.org, (11.04.2009)

Produkt krajowy brutto przemysłu turystycznego na Bahamach wynosi 14,9% całego PKB w 2009 roku (1126,7 mln USD) i 15, a w 2019 będzie wynosił ok. 15,6% ogółu (1,846,2 mln USD). Gospodarka turystyki powinna wzrosnąć z 50% (3775,2 mln USD) do 51,7% (6,118.5 mln USD) w tym samym okresie .

Tab.26 Szacunek i prognoza w przemyśle na 2009 i 2019 rok.

BAHAMAS	2009			2019		
	BSD mn	% of Total	Growth ¹	BSD mn	% of Total	Growth ²
Personal Travel & Tourism	972.2	20.3	-1.4	1,589.2	20.9	3.5
Business Travel	115.2	1.5	-7.3	200.9	1.7	4.1
Government Expenditures	145.6	14.0	-1.6	236.6	14.5	3.4
Capital Investment	1,239.5	43.4	-7.2	1,968.3	44.0	3.2
Visitor Exports	2,095.9	61.9	-12.8	3,449.4	58.6	3.5
Other Exports	19.4	0.6	4.3	37.5	0.6	5.2
T&T Demand	4,587.8	38.8	-8.5	7,481.9	39.1	3.4
Direct Industry GDP	1,126.7	14.9	-11.2	1,846.2	15.6	3.5
T&T Economy GDP	3,775.2	50.0	-9.8	6,118.5	51.7	3.4
Direct Industry Employment ³	32.8	20.9	-7.5	42.2	21.9	2.5
T&T Economy Employment ³	94.9	60.4	-6.5	121.1	62.7	2.5

Źródło: www.wttc.org, (11.04.2009)

Wizja rozwoju turystyki, zaprezentowana powyżej do 2019 roku na Bahamach, przedstawia wzrost ruchu turystycznego, podróży biznesowych, inwestycji kapitałowych, eksportu, popytu, zatrudnienia w przemyśle, itp. Jednak tempo tego wzrostu będzie niższe niż w innych regionach.

IV. RYNEK EMISJI TURYSTYCZNEJ

Brak dostępu do danych statystycznych dotyczących rynku emisji turystycznej na Bahamach. Można jedynie przypuszczać, iż kierunkami wyjazdów mieszkańców Wysp Bahama jest region Wysp Karaibskich (Dominikana, Haiti, Kajmany..), oraz udają się na Florydę.

V. ZNACZENIE RYNKU TURYSTYCZNEGO DLA POLSKI

Wyspy Bahama nie mają bezpośredniego znaczenia dla rynku turystycznego Polski. Bahamy należą do Karaibów, choć Karaiby nie odgrywają roli w rynku przyjazdowym do Polski. Dlatego w tym rozdziale starałam się umieścić Bahamy w pozostałych krajach zamorskich lub pozostałych krajach.

W 2007 roku na świecie było ogółem 903mln międzynarodowych wizyt turystycznych, co oznacza wzrost o 6,6%. Dla 2008 roku prognozuje się lekkie spowolnienie wzrostu, do 3-4%. Dobrze rozwinięty rynek Europy Ameryk wzrósł o blisko 5%. Karaiby do których zalicza się Bahamy notują niewielki wzrost od 2000 do 2007 roku.

Tab.27 Przyjazdy turystów zagranicznych na świecie według regionów (w mln)

	2000	2003	2004	2005	2006	2007	Zmiana 07/06
Świat ogółem	683,3	694,0	764,4	802,5	847,3	903,2	6,6
Ameryki	128,2	113,1	125,7	133,2	135,8	142,5	4,9
Ameryka Północna	91,5	77,3	85,7	89,9	90,6	95,3	5,2
Karaiby	17,1	17,1	18,1	18,8	19,4	19,5	0,1
Środkowa Ameryka	4,3	4,9	5,7	6,3	7,1	7,7	9,6
Ameryka Południowa	15,3	13,8	16,2	18,2	18,7	19,9	6,4

Źródło: http://www.zarabiajnaturystyce.pl/pliki/zagraniczna_turystyka.pdf, (1.05.2009).

Tab.28 Przyjazdy do Polski w latach 2006-2007 (w tys.)

	Liczba przyjazdów		Zmiany – kwartał do kwartału poprzedniego roku i rok do roku				rok 2007
	rok 2006	rok 2007	I	II	III	IV	
Główne kraje zamorskie	561,9	567,5	9,0%	0,5%	-9,3%	20,4%	1,0%
USA	353,5	331,0	0,4%	-4,5%	-16,4%	10,0%	-6,4%
Korea Płd.	53,2	63,8	61,5%	25,8%	-3,6%	30,8%	19,9%
Kanada	72,3	78,0	16,2%	1,1%	4,3%	27,1%	7,8%
Japonia	40,9	47,5	14,7%	3,6%	4,5%	51,0%	16,1%
Australia	41,9	47,2	3,5%	8,5%	7,4%	35,5%	12,5%
Pozostałe razem	622,1	799,0	29,2%	22,8%	22,2%	41,5%	28,4%
Pozostałe zamorskie	186,4	267,2	30,9%	28,0%	24,5%	97,9%	43,4%

Źródło: http://www.zarabiajnaturystyce.pl/pliki/zagraniczna_turystyka.pdf, (1.05.2009).

Przytoczone dane powyżej dotyczą wszystkich przyjazdów cudzoziemców do Polski. Obejmują zarówno gości jednodniowych, jak i turystów (czyli tych cudzoziemców, którzy spędzili w Polsce co najmniej jedną noc, lecz nie pozostawali dłużej niż rok).

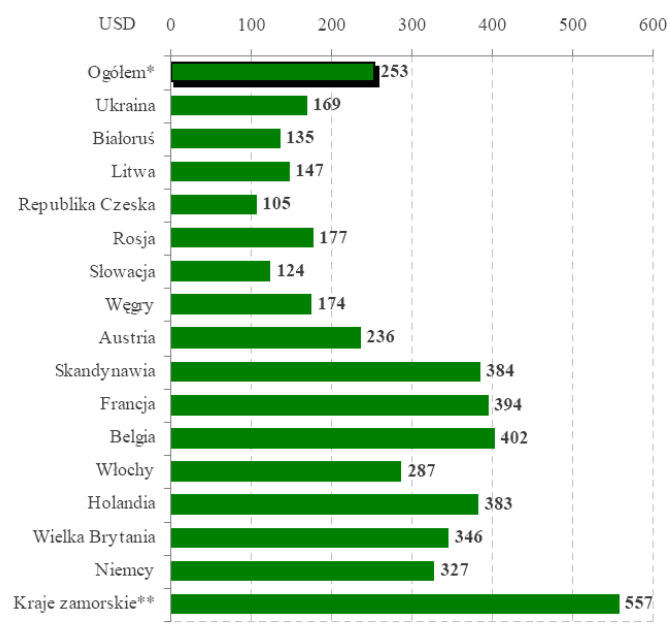
Jak widać w tabelce 28, pozostałe kraje zamorskie, do których zaliczają się Bahamy notują się przyjazdy do Polski wzrostowe między 2006, a 2007 i różnica wzrostu wynosi 80,8 tys.

Tab. 29 Przyjazdy turystów do Polski w latach 2000-2007 (w tys.)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Świat ogółem	17 400	15 000	13 980	13 720	14 290	15 200	15 670	14 975
Niemcy	5 920	4 400	4 160	4 520	5 230	5 570	5 440	5 270
Rosja	1 140	980	940	790	700	735	710	545
Białoruś	2 370	2 080	1 700	1 620	1 460	1 440	1 490	1 350
Ukraina	3 090	3 080	2 930	2 480	2 340	2 535	2 500	2 120
Litwa	850	840	840	825	815	830	895	715
Łotwa	360	330	320	330	305	270	315	355
Estonia	220	190	160	150	130	120	145	170
Czechy	250	230	230	240	210	185	165	165
Słowacja	90	80	60	80	85	70	70	70
15 Unii Europejskiej (bez Niemiec)	2 050	1 805	1 650	1 645	1 790	2 015	2 365	2 495
Ważne zamorskie*	360	340	310	330	400	505	550	545
Inne WNP	170	100	90	90	90	90	90	95
Pozostałe kraje	530	545	590	620	735	835	935	1080

Źródło: http://www.zarabiajnaturystyce.pl/pliki/zagraniczna_turystyka.pdf, (1.05.2009).

Oszacowania Instytutu Turystyki dotyczą wszystkich przyjazdów turystów, bez względu na to, gdzie nocowali i w jakim celu przybyli. Liczba tych turystów zagranicznych, którzy korzystali z noclegów w obiektach zakwaterowania zbiorowego rejestrowanych przez GUS, jest znacznie niższa. Dla poszczególnych nie sąsiedzkich krajów europejskich oraz krajów zamorskich lepiej się posługiwać liczbą wszystkich przyjazdów na podstawie danych Straży Granicznej (jak w tab. 29). Zakłada się, że liczba przyjazdów turystów z tych krajów jest nieznacznie o kilka % niższa niż liczba przyjazdów ogółem.

Wykres 4. Przeciętne wydatki turystów na osobę w 2007 roku w USD (według krajów)

Źródło: http://www.pot.gov.pl/Kategorie/novosci_i_wydarzenia/newsy/POT_strategia_ost.pdf, (1.05.2009).

W 2007 roku różnica przeciętnych wydatków na osobę, analizowana według podanych krajów w tab. 29, wyniosła od 105 USD (Czechy) do 557 USD (kraje zamorskie). W relacji do poprzedniego roku zanotowano wzrost wydatków ze wszystkich głównych krajów wskazujących ruch turystyczny do Polski. Warto zwrócić uwagę na grupę krajów zamorskich, gdzie zanotowano wzrost poziomu wydatków na osobę.

Tab. 30. Przeciętne wydatki turystów zagranicznych na terenie Polski w latach 2005-2007 według krajów.

Kraje	Średnie wydatki na osobę (w USD)			Średnie wydatki na dzień pobytu (w USD)		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Ogółem*	156	167	253	34	42	65
Austria	154	152	236	43	41	64
Belgia	162	222	402	29	52	72
Białoruś	92	59	135	32	18	37
Republika Czeska	112	97	105	29	27	31
Francja	169	205	394	28	45	66
Holandia	179	228	383	29	46	80
Litwa	108	80	147	37	30	28
Niemcy	186	191	327	36	44	82
Rosja	85	104	177	33	40	63
Skandynawia	177	215	384	38	55	77
Słowacja	116	84	124	31	24	33
Ukraina	92	134	169	30	53	70
Węgry	137	129	174	35	30	56
Wielka Brytania	190	249	346	32	49	61
Włochy	148	146	287	27	34	55
Kraje zamorskie**	327	388	557	24	28	74

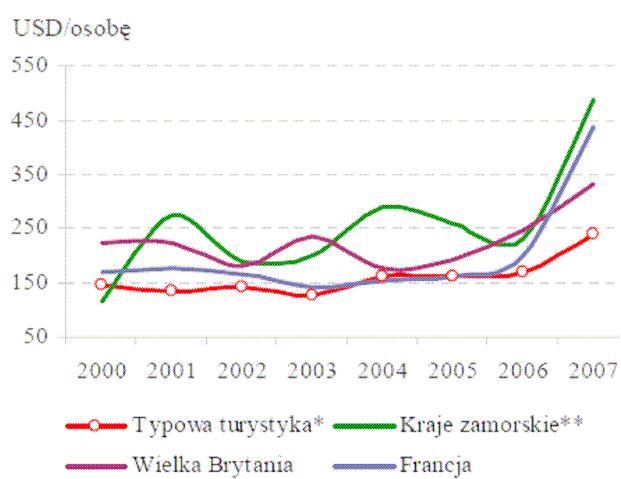
Źródło: http://www.zarabiajnaturystyce.pl/pliki/zagraniczna_turystyka.pdf, (1.05.2009).

Tab. 31 Podstawowe cele pobytu w Polsce (dane w %)

	Ogółem	Niemcy	15 UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Pozostałe kraje Europy	Główne zagraniczne
Sprawy zawodowe lub służbowe	27	33	30	23	18	35	21
Tranzyt	19	11	10	52	22	10	1
Wakacje, zwiedzanie kraju, wypoczynek	17	17	31	10	6	25	47
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	16	22	22	9	6	24	18
Zakupy	13	4	0	2	41	1	0
Odwiedziny w miejscu pochodzenia	1	1	1	1	0	2	7
Cel zdrowotny	1	2	1	0	0	1	0
Prywatny przyjazd szkoleniowy	1	1	1	0	0	0	3
Cele religijne	0	0	1	0	0	0	1
Inne cele	5	8	3	2	6	2	2
Brak danych	0	1	0	1	1	0	0

Źródło: http://www.zarabiajnaturystyce.pl/pliki/zagraniczna_turystyka.pdf, (1.05.2009).

Jak przedstawia powyższa tabelka podstawowym celem pobytu w Polsce dla krajów zagranicznych są wakacje, zwiedzanie kraju i wypoczynek (47%), o prawie połowę mniej notuje się pobyt w sprawach służbowych i zawodowych. Znaczenia nie mają cele zdrowotne i zakupowe.

Wykres 5 . Przeciętne wydatki osób deklarujących w latach 2000-2007 cele typowo turystyczne (w USD) – wybrane kraje

Źródło: http://www.zarabiajnaturystyce.pl/pliki/zagraniczna_turystyka.pdf, (1.05.2009).

W latach 2000-2007, kraje zagraniczne przeciętnie wydają 550\$ na cele turystyczne.

ZAKOŃCZENIE

Reasumując całą pracę o rynku turystycznym na Bahamach wyciąga się wnioski, że turystyka jest podstawą ekonomii tej wyspy. Około 1.3 biliona dolarów wydają rocznie turyści, którzy wspomagają około 70% dochodu podatkowego dla rządu na Bahamach. Ilość hoteli wynajmu oraz czas pobytu turystów wzrasta od 1995 roku. Oczekiwane są jeszcze silniejsze zmiany wzrostu.

Na Bahamy przybywają turyści z różnych grup wiekowych i wybierają różne oferty związane z pobytem. Turystów przyciągają wspaniałe egzotyczne plaże ze złocistym piaskiem, zachwycające dzikie krajobrazy, przepiękne, błękitne morze z turkusową ciepłą wodą zachęcają do kąpieli słonecznych, pływania, nurkowania oraz uprawiania rozmaitych sportów nie tylko wodnych. Największym zainteresowaniem wśród atrakcji cieszy się nurkowania na rafach koralowych, które tworzą pod wodą nieziemską kompozycję roślinną. Jednak oprócz nurkowania znajdują się tam przede wszystkim tętniące życiem kurorty z wygodnymi hotelami i eleganckimi promenadami, gdzie od zmierzchu do świtu kwitnie prawdziwe nocne życie. Każdy kurort zapewnia różnorodne atrakcje w postaci, gry w golfa, aerobiku. Organizują również wycieczki do pobliskich miast i wysp. Kolonialna, stylowa architektura zabudowań połączona z nowoczesnymi hotelami tworzy niezapomniany obraz Wysp Bahama. Sprzyjają temu łagodny klimat i wielość restauracji serwujących dania lokalnej i międzynarodowej kuchni. W czynnych do rana dyskotekach i barach czas płynie tak szybko, że najczęściej ostatnich gości wygania dopiero wschód słońca

Wspaniała pogoda i tropikalna roślinność są gwarancją udanego wypoczynku na Bahamach.

BIBLIOGRAFIA

1. Ameryka Północna, Encyklopedia Geograficzna Świata IV.
2. Mapa fizyczna.
3. Przeglądowy atlas świata, „Ameryka Północna”, pod redakcją R. Mydela i J. Grocha
4. „Przewodnik po świecie”, ilustrowana encyklopedia geograficzna, Przegląd Reader's Digest, Warszawa 1998 rok.
5. Z. Kruczek, „Kraje pozaeuropejskie”, Proksenia 2008.
6. W. Bartoszewicz, T. Skalska, „Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2007 roku”, Warszawa 2008

STRONY INTERNETOWE

<http://www.wakacjeprzewodnikiem.pl>.

<http://www.bahamas-travel.info>.

<http://pl.wikipedia.org>.

<http://www.thebahamasguide.com>.

<http://statistics.bahamas.gov.bs>.

<http://www.wakacje.pl>.

<http://www.odyssei.com.pl>.

<http://www.bahamahomes.com>.

www.caribbeanlogue.com.

<http://www.miamicharters.com>.

www.eleuthera.com.

www.wttc.org.

<http://www.geographia.com>.

<http://www.acs-aec.org>.

<http://www.zarabiajnaturystyce.pl>.

<http://www.pot.gov.pl>.

SPIS MAP

Mapa 1. Mapa wysp na Bahamach

Mapa 2 . Przedstawia 31 okręgów administracyjnych na Bahamach

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Zatrudnienie w turystyce na Bahamach w latach 2004 – 2019

Wykres 2. Produkt krajowy brutto w turystyce na Bahamach w latach 2004 – 2019.

Wykres 3. Produkt krajowy brutto w latach 2004 – 2009.

Wykres 4. Przeciętne wydatki turystów na osobę w 2007 roku w USD (według krajów

Wykres 5 . Przeciętne wydatki osób deklarujących w latach 2000-2007 cele typowo turystyczne (w USD) – wybrane kraje

SPIS TABEL

Tab.1 Przedstawia populacje według płci na wyspach należących do Bahama.

Tab.2 Spis ludności grup wiekowych kobiet i mężczyzn w latach 2000 – 2005 na Bahamach.

Tab.3 Spis ludności grup wiekowych kobiet i mężczyzn w latach 2006 – 2009 z prognozą na 2010 i 2011 na Bahamach

Tab.4 Międzynarodowe przyjazdy turystów na Bahamy oraz dochód z turystyki przyjazdowej w latach 2005 – 2007.

Tab.5 Zmiany w przyjazdach turystów na Bahamy w styczniu 2007 i 2008.

Tab.6 Zmiany w przyjazdach turystów na Bahamy w kwietniu 2007 i 2008

Tab.7 Pierwsze przyloty turystów do portów lotniczych w styczniu 2008 roku.

Tab.8 Rejsowe przyjazdy turystów do pierwszych portów wodnych na Bahama w latach 2000-2004.

Tab.9 Raport ogólnego podsumowania zagranicznego przyjazdu turystów na Bahamy w maju 2008 roku.

Tab.10 Przerwa w podróży turystów z poszczególnych krajów w poszczególnych miesiącach w 2004 roku.

Tab.11 Zatrudnienie osób w hotelach na Bahamach w latach 1999 – 2007

Tab.12 Średni tygodniowy dochód za pracę w hotelach kobiet i mężczyzn na Bahamach w latach 1999 – 2007

Tab.13 Liczba hoteli na Bahamach w 2004 roku

Tab.14 Ilość pokoi hotelowych na Bahamach w latach 2000- 2004.

Tab.15 Średni koszt za noc na Bahamach w latach 2000 - 2004

Tab.16 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli na Bahamach w latach 2000 – 2004.

Tab.17 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli w Nassau w latach 2000 – 2004.

Tab.18 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli na Grand Bahama w latach 2000 – 2004.

Tab.19 Całkowity, dzienny dochód oraz % dochodów za wynajem hoteli w latach 2000 – 2004

Tab.20 Zatrudnienie osób ze względu na płeć i grupę przemysłu na Bahamach w 2008 roku.

Tab.21 Siła robocza w danej grupie wiekowej i płci na Bahamach w 2008 roku.

Tab.22 Składniki zatrudnienia na Bahamach w 2008 roku.

Tab.23 Składniki zatrudnienia na Bahamach w 2009 roku

Tab.24 Wynagrodzenie z zatrudnienia w przemyśle na Bahamach w latach 1997 - 2006

Tab.25 Produkt krajowy brutto w latach 1997- 2007

Tab.26 Szacunek i prognoza w przemyśle na 2009 i 2019 rok.

Tab.27 Przyjazdy turystów zagranicznych na świecie według regionów (w mln)

Tab.28 Przyjazdy do Polski w latach 2006-2007 (w tys.)

Tab. 29 Przyjazdy turystów do Polski w latach 2000-2007 (w tys.)

Tab. 30. Przeciętne wydatki turystów zagranicznych na terenie Polski w latach 2005-2007 według krajów

Tab. 31 Podstawowe cele pobytu w Polsce (dane w %)

SPIS ZDJĘĆ

1. Nassau i Paradise Island S.
2. Wyspa Wielka Bahama
3. Wyspa Abacos
4. Wyspa Abacos
5. Wyspa Andros
6. Wyspy Eleuthera i Cat

